

مقاله‌شناسی توصیفی

دانشنامه
۱۳۷۴

بخش مقاله‌شناسی توصیفی، نگارش مقاله‌های نشریات در مورد انبیهات و هنر کوئیک و نوجوان. هدف اصلی این بخش ارائه نظرها، اخبار، نقدها و گزارش‌هایی است که در قلمرو وسیع هنر و انبیهات جهت تحقق فعالیتهای پژوهشی صورت می‌گیرد. شیوه کار مقاله‌شناسی صرفاً توصیفی و بدون ارزش‌گذاری یا تحلیل مطالب است. برای تسهیل در دستیابی به فهرست مندرجات و راهنمایی موضوعی و مقالات سعی شده است که ابتدا از روزنامه و سپس هفته‌نامه‌ها و ماهنامه و فصلنامه به صورت الفبایی استفاده شود، به طوری که به ترتیب نام نشریه، شماره نشریه، تاریخ انتشار، و سپس عنوان مقاله ذکر گردد. در مورد مقاله‌هایی که ارتباط کمتری با موضوع مورد نظر ما دارند و یا به هر دلیل موفق به یافتن آنها نشده‌ایم تنها به ذکر نشانی اکتفا شده است.

جمیله جان قربان

□ روزنامه‌ها

۱. آفتابگردان پنج‌شنبه ۱۲ مهر ۱۳۷۲، سال دوم، شماره ۳۵۹.
«سینماگران درباره‌ی داوران کوئیک و نوجوان می‌گویند.»

نظرخواهی

در صفحه‌ی ادب و هنر این نشریه، نظر کارگردانی مانند: محمدرضا عابدی کارگردان «قطعه گمشده»، کیانوش عیاری سازنده فیلم «شاخ گاو»، خورالدین زرین کلک سازنده فیلم «دنیای دیوانه دیوانه دیوانه»، مرتضی ممیز سازنده فیلم «سیاه پرده»، افخم ماکویی سازنده فیلم «هفت روز هفته» و فریال بهزاد سازنده فیلم «مرد نامرئی» که با سینمای کوئیک و نوجوان در ارتباط هستند، ارائه شده است.

این نظرها که در مورد چگونگی داوران گروه کوئیک و نوجوان درباره‌ی فیلمها و اعطای جایزه به فیلمهای منتخب آنان است، تفاوت‌های آشکاری با هم دارد. گاه روش داوران کوئیکان را صند درصد مفید و ضروری دانسته‌اند و گاه نظر بچه‌ها را قبول ندارند. نمونه نظرهای موافق، گفته‌های فریال بهزاد و نمونه نظرهای مخالف، نظر مرتضی ممیز است، اما حرف مشترک تمام سازندگان فیلم این است که این گروه سنی بیشتر با احساسات خود داوران می‌کنند، نه از لحاظ عقلانی و در نظر گرفتن معیار ساخت یک فیلم هنری. پس باید داوران کوئیکان را به اندازه محیطه شناخت آنان پذیرفت.

۲. آفتابگردان، دوشنبه ۱۷ مهر ۷۲، سال دوم، شماره ۳۶۲.
«گفتگو با علی طالبی کارگردان فیلم چکمه»
 مصاحبه
 گزارشگر: مریم پالیزبان

این جشنواره، مورد بحث قرار گرفته است. در پایان نیز پیشنهادهایی برای بهتر برگزار کردن این نوع جشنواره‌ها توسط آقای پناهی ارائه شده است.

این مصاحبه، شامل چهار سؤال و جواب با آقای طالبی دربارهٔ چگونگی ساختن فیلم چکمه، تضاد در مورد آن از جانب مطبوعات، نظریشان در مورد جشنوارهٔ اصفهان و نظریشان دربارهٔ نوری فیلمها توسط کویک و نوجوان است. ایشان در مورد فیلم چکمه می‌گویند: «با امکانات کمی که از طرف گروه شاهد به من داده شد، تلاش کردم که فیلمی موفق بسازم و در این فیلم، مسائل و مشکلات بچه‌ها و موفقیت آنها را در مبارزه با سختیهای زندگی مطرح کنم.»
 آقای طالبی نقد و بررسی مطبوعات را در مورد فیلم چکمه مثبت تلقی کرد و جشنوارهٔ اصفهان را یکی از قابل توجه‌ترین جشنواره‌های بین‌المللی خواند. وی اطلاع داشتن از نظر داوران کوچک را ضروری دانسته و در عین حال معتقد است که نگاه کویکان و نوجوانان با بزرگسالان تفاوت‌هایی اساسی دارد.

۳. آفتابگردان، یکشنبه ۲۳ مهر ۷۲، سال دوم، شماره ۳۶۷.
«باندکنک سفید» (قسمت آخر)
 گفتگو با جعفر پناهی و آیدا محمدخانی کارگردان و بازیگر فیلم باندکنک سفید
 مصاحبه‌گر: ناصر جدیدی

در بخشی از این گفتگو، گزارشگر آفتابگردان و آقای پناهی، سؤالهای متعددی از آیدا محمدخانی در مورد بازی او در فیلم باندکنک سفید کرده و پاسخهایی دریافت می‌کنند. نمونه‌ای از این پرسش و پاسخها عبارت است از:
 آفتابگردان: می‌خواهی روزنامه‌نگار بشوی؟
 آیدا محمدخانی: اگر کارش خیلی سخت نباشد، خیلی دوست دارم.
 آقای جعفر پناهی: مامی قرمز را واقعاً دوست داشتی یا اینکه چون توی فیلم بود طرفدارش شده بودی؟
 آیدا محمدخانی: خب، خوشگل بود.

۲. آفتابگردان، پنجشنبه ۲۰ مهر ۷۲، سال دوم، شماره ۳۶۵.
«باندکنک سفید»
 گفتگو با جعفر پناهی سازنده و کارگردان فیلم بلند باندکنک سفید

۵. آفتابگردان، پنجشنبه ۱۸ آبان ۷۲، سال دوم، شماره ۳۸۹.
«کتاب را از چه‌های قدیمی پیدا کردم»
 مصاحبه
 گفتگو با مهدوش عیاری کارگردان برگزیدهٔ جشنوارهٔ بین‌المللی فیلمهای کویکان و نوجوانان اصفهان
 این مصاحبه، در مورد فیلم «شاخ گاو» صورت گرفته است. پس از بیان خلاصه‌ای از داستان، کارگردان فیلم، چگونگی یافتن سوزه را شرح می‌دهد:

در آغاز این گفتگو، نقدی کوتاه از یک نوجوان و مصاحبه‌ای مختصر ارائه شده است. سپس موضوعهایی مانند: بولتن روزانهٔ جشنوارهٔ اصفهان (که از سوی روزنامهٔ آفتابگردان چاپ خواهد شد) و نوری کویک و نوجوان بر فیلمهای شرکت کننده در

براین مصاحبه می‌خوانید:

- بهترین کتابی که آقای نیکخواه آزاد در سال گذشته مطالعه کرده، «قلعه طلسم شده» نوشته محمدرضا یوسفی است.

- علت بهتر بودن نوشته‌ها و کتابهای داستانی ترجمه شده در مقایسه با کتابهای تألیفی داخلی این است که نویسندگان خارجی اهمیت زیادی به سلیقه و استقبال مخاطبان خود می‌دهند، در حالی که نویسندگان ایرانی، بیش از هر چیز به سلیقه و پسند خویشان توجه دارند.

- یکی از کتابهایی که شاعر در دوره نوجوانی خوانده و هنوز به یاد دارد، کتاب «قهرمان صحرا» اثر مرحوم بهرام افراهی است.

- دیگر موضوعهای مورد گفتگو عبارتند از: علت منتشر نکردن مجموعه اشعار توسط شاعر، الگوی انتخابهای کودک و نوجوان، شرایط یک کتاب خوب و پیشنهادهایی در مورد نحوه جذب و تشویق کودکان و نوجوانان به کتابخوانی.

۸. آفتابگردان، هفتمین شماره ۲۹ آبان ۷۲، سال دوم، شماره ۲۹۷. «مرا با مأمور شهرسازی اشتباه گرفتند!»

مصاحبه

گفتگو با عبدالله علیمراد کارگردان فیلم «قصه‌های بازار» اثر برگزیده جشنواره هند.

در این مصاحبه، پرسشهایی پراکنده از کارگردان می‌شود، مانند:

سؤال: اگر بگویند برای نوجوانان فیلم نسازید چه کار می‌کنید؟

پاسخ: به فیلمسازی انیمیشن ادامه می‌دهم.

سؤال: چه طور شد سینه‌های عروسی را انتخاب کردید؟

پاسخ: به علت دیدن فیلمهای عروسی برجسته از فیلمسازان چک و اسلواکی.

در ادامه آقای علیمراد درباره ساخت فیلم «قصه‌های

نیام است پانزده ساله یا شانزده ساله بوم که داستان امیل و کارآگاهان را خواندم و...». نحوه یافتن مجدد کتاب و تصمیم به ساخت فیلم براساس سوژه آن ادامه مطلب است. از کارگردان پرسیده می‌شود که چرا اسم «شاخ گاو» را برای فیلم خود انتخاب کرده است و او می‌گوید: «مهمترین عامل برای گذاشتن چنین اسمی با «دم شیر بازی کرین» یا با «شاخ گاو در افتادن» است که به مضمون فیلم می‌خورد...»

در پایان، آقای عیاری بعهد می‌داند که به این زودیها نست به ساختن فیلم برای کودکان بزند.

۶. آفتابگردان، چهارشنبه ۲۲ آبان ۷۲، سال دوم، شماره ۳۹۲.

«شازده کوچولو خود اگز و پری است.»

دقایق چند باره به شازده کوچولو،

نقد و بررسی: محمدرضا شمس

در این بررسی، پس از معرفی اجمالی نویسنده به استقبال چشمگیری که از اثر او شده است، اشاره می‌شود و اینکه نویسنده یکی از عوامل مورد توجه قرارگرفتن این کتاب را نگاه دوپسندیده به دیدن انسانها می‌داند که بسیار شبیه کارهای بزرگان شهر و عرفان ایران است.

در ادامه، نویسنده به بررسی بخشهایی از کتاب می‌پردازد و می‌گوید «شازده کوچولو» شخصیت «اگز و پری» است که در جستجوی دوست است.

۷. آفتابگردان، یکشنبه ۲۸ آبان ۷۲، سال دوم، شماره ۳۹۶.

«آدم نمی‌تواند چهارده سالگی خود را فراموش کند» گفتگو با وحید نیکخواه آزاد، شاعر کودکان و نوجوانان

بازار»، بخش دوم آن و همچنین ورود به نهایی عروسکها اطلاعاتی ارائه می‌دهد. وی در میان خاطرات زمان ساخت فیلمهای خود می‌گوید: «به علت طراحی بعضی از ساختمانها و بناها، مرا به اشتباه به جای مأمور شهر سازی با مأمور بهداشت گرفته‌اند.»

۹. آفتابگردان، سه شنبه ۷ آذر ۷۴، سال دوم، شماره ۴۰۵.

«تمام عمری که رفت، برای بچه‌ها بود»

گفتگو با ابراهیم فروزش، کارگردان فیلم «خمره» فیلم برگزیده جشنواره هند.

در این مصاحبه به مواردی مانند:

بردن جوایز جشنواره لوکارنو و جشنواره بین‌المللی فیلمهای کودکان و نوجوانان هند توسط آقای فروزش، برتر بودن فیلم «خمره» در مقایسه با دیگر فیلمهای ایشان، نظرشان در مورد مشکلات جوانان و نوجوانان قدیم برای رفتن به سینما و اینکه اگر نتواند فکری را با تصویر بیان کند، آن را خواهد نوشت، اشاره شده است.

در پایان، در زمینه داوری گروه کودک و نوجوان درباره فیلمها گفته می‌شود: «تلفیقی از نظرات بزرگسالان اهل فن و کودک و نوجوان بهتر است.»

۱۰. آفتابگردان، دوشنبه ۱۳ آذر ۷۴، سال دوم، شماره ۴۱۰.

«نقش‌گیری را به راه انداخته‌ام»

به بهانه بیست و نهمین سالگرد وفات «جبار باغچه‌بان» پدر ناشنویان ایران.

معرفی و مصاحبه: نسرين مهاجرانی

در این گفتگو که با آقای رضاقلی شهیدی، شاگرد هفتاد ساله «جبار باغچه‌بان» صورت گرفته است، زندگینامه‌ای کوتاه از باغچه‌بان ارائه می‌شود. سپس خاطرات آقای شهیدی را از دوران شاگردی

خوبش می‌خوانیم و در پایان نیز آرزوهای او را درمی‌یابیم که شنیدن صدای مادر فوت شده‌اش و همچنین صدای خود اوست.

۱۱. آفتابگردان، شنبه ۱۸ آذر ۷۴، سال دوم، شماره ۴۱۳.

«دوران نوجوانی‌ام را با عشق به خواندن گذراندم»

گفتگو با پروین علی‌پور، مترجم برگزیده سال ۷۳.

در این مصاحبه، از کتاب «رامونا و پدرش» که جایزه بهترین کتاب در زمینه ترجمه را در مسابقه سروش نوجوان به خود اختصاص داده است، صحبت می‌شود. در ادامه، به علت انتخاب کتاب، دیگر کتابهای نویسنده، جوایزی که کتابهای ترجمه شده توسط این مترجم به دست آورده‌اند، شغل و دیگر وظایف مترجم و مواردی از این دست، اشاره می‌شود.

در مورد انتخاب کتاب سال، خانم علی‌پور می‌گویند: «انتخاب کتاب سال از طرف هر نهاد، دفتر یا مجله‌ای باشد نشانه توجه به کتاب و کتابخوانی است. این حرکت توجه به رشد معنوی کودکان و نوجوانان، پاس داشتن زبان و ادبیات فارسی و ارج نهادن به کارهای ارزنده است.» وی کتاب «آثاری از نویسندگان بزرگ، با قهرمانان کوچک» ترجمه آقای رضا سیدحسینی را کتابی خوب از نظر ترجمه می‌داند.

۱۲. آفتابگردان، دوشنبه ۲۷ آذر ۷۴، سال دوم، شماره ۴۲۱.

«من ایمان دارم جوانان ما می‌توانند فیلمهای خوبی

بسازند.»

جشنواره فیلمهای کودکان و نوجوانان فرانکفورت گفت و شنودی با فرشته طائر پور، تهیه کننده فیلمهای کودکان و نوجوانان و داور بین‌المللی

به رو شد و مورد توجه قرار گرفت. تجدید خاطره‌ای از جشنواره سال پیش، به علت حضور هنرمندان نست‌اندراکار برنامه‌های سینمایی و تلویزیونی با استقبال و شور و نشاط چشمگیر مریم همراه بود، بویژه برنامه‌هایی مثل قصه‌های مجید، قلقلی، گپل و پسرخاله. همچنین نامزدهای برنده و همین‌طور آقای «میشیل خلیفی» معرفی می‌شوید.

در باره انیمیشن «تیم ایران حاضر، تیم فلسطین غایب» توضیح مختصری داده شده و ... در پایان اظهار نظر آقای «رحماندوست» درباره جشنواره و سینمای کودک ارائه شده است که: «هنوز سینمای کودک تجاری نشده».

۱۴. ابران، شنبه ۱۵ مهر ۱۳۷۴.

«شاخ گاو، پروانه زرین جشنواره را برد»

گزارش: مراسم اختتامیه یازدهمین جشنواره فیلم کودک و نوجوان اصفهان.

این گزارش، با معرفی داوران ایرانی و خارجی و ذکر اسامی ۲۷ کشور شرکت کننده در جشنواره فیلم کودک و نوجوان اصفهان آغاز می‌شود. سپس از برگزیدگان بخشهای کوناگون فیلم نام برده می‌شود که یکی از آنها، پروانه زرین و دبپلم افتخار و جایزه ویژه هیئت داوران برای بهترین کارگردانی است که به کیانوش عیاری، کارگردان فیلم «شاخ گاو» تعلق گرفت. سپس آرای داوران مسابقه سینمای ایران، بیانیه داوران نوجوان بخش مسابقه بین‌المللی ویدئو، بیانیه داوران کودک و نوجوان بخش مسابقه سینمای ایران ارائه شده و در ادامه، گزارشگر به حال و هوای جدایی و وداع دست اندرکاران پرداخته شده است.

در پایان، درباره فیلم شاخ گاو که پروانه زرین جشنواره را دریافت کرده، گفتگویی با نست اندرکاران این فیلم انجام شده است. با «وحید شیخ زاده» و «مهران فیروزبخت» درباره نامگذاری عجیب

در این مصاحبه، خانم طائر پور به معرفی و ارائه گزارشی از جشنواره کودککان و نوجوانان آلمان می‌پردازد. دیگر موضوعهای این گفتگو عبارتند از: نشانه جشنواره که شخصیتی به نام «لوکاس» است، تعداد فیلمهای بلند شرکت کننده از کشورهای کوناگون، بخشهای داوری که به سه گروه «داوران منتخب»، «داوران شاگرد کلاس دوم» و «داوران گروه بین‌الملل سیفژ» که خود ایشان عضو آن بودند، فیلمهای برتر و خلاصه‌ای از آنها.

خانم طائر پور در مورد پسندهای کودک و نوجوان ایرانی می‌گویند: «در جامعه ما (نسبت به جوامع غربی) فیلمها هنوز در قالب موضوعات سالمتر و اخلاقی‌تری ساخته می‌شوند و این جای شکر دارد. نوجوانان ما هنوز از تماشای فیلمهای سالم و خوبی که دارای عاطفه، قهرمانی، لحظه‌های کم‌دی، قصه‌های شیرین و پایان خوش باشند، لذت می‌برند و این سرمایه بزرگی است که فیلمسازان ما باید از آن استفاده کنند».

۱۳. ابران، چهارشنبه ۱۲ مهر ۱۳۷۴.

«شبهای اصفهان: ... شبهای شعر، سینما و ...»

پرواز

گزارش

فرهاد اسماعیلی، ایرج ناظمی

بخش «ج مثل جشنواره» این گزارش، درباره یازدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم اصفهان بحث کرده و ضمن اظهار نظر در زمینه موضوعات مختلف، از استقبال مریم اصفهان از جشنواره، اظهار خشنودی شده است. همچنین درباره بحث و گفتگوی داوران کودک، با تحسین و تعجب از مباحثه‌های تخصصی و سؤال و جوابهای فنی آنها گفتگو شده است. در این گزارش می‌خوانید که: فیلم کاکادو ساخته خانم تهینه مهلانی با موفقیت رو

و غریب فیلم و رواج این شیوه در سینما بحث شده و همچنین در مورد بی مهری به بخش نوبله در این جشنواره، از آقای (جلال مقامی) یاد شده است. در این گزارش، توصیه خانم «مینا قریشی» دربارهٔ نظم در سینما، آمده است.

۱۵. ابرار، پنجشنبه ۲۰ مهر ۱۳۷۲.

«بازی و بهداشت روانی کودک»

مقاله

نویسنده: سوسین پاکدل

اهمیت بازی برای رشد و سلامت روحی و جسمی کودکان مسئله‌ای محرز است. در این مقاله، نویسنده ضمن تأکید و تأکید بر این موضوع، با نکت بیشتتری به آن پرداخته است. وی فواید بی‌شمار بازی را از سه دیدگاه بررسی می‌کند: دیدگاه زیست شناختی، دیدگاه آموزشی و پرورشی و دیدگاه ارزش درمانی.

۱۶. ابرار، یکشنبه ۲۳ مهر ۱۳۷۲.

«بادکنک سفید، مهر بان، منطقی و کلاسیک»

نقد

نویسنده: مسعود علمداری

فیلم «بادکنک سفید» از جمله آثاری است که با وجود طبقه‌بندی در گروه فیلمهای کودک و نوجوان، به دلیل برخورداری از نشانه‌ها و نمادهای خاص و بافت چند لایه‌ای آن، می‌تواند مورد توجه بزرگسالان نیز قرار بگیرد.

دربارهٔ شخصیت‌های فیلم، به نظر می‌رسد فیلمسازان برای نشان دادن شخصیت والای انسانی و روحی سپید، در تلاشند نه قهرمان سازی و تقسیم انسانها به بد و خوب. با توجه به خلاصه داستان فیلم و سادگی آن، می‌توان به این فرض دست یافت که نیت آقای «جعفر پناهی» در ابراز یک

مفهوم، بالاتر از نقل قصه‌ای ساده و روایت آن به وسیلهٔ دوربین است. در ادامهٔ پی‌گیری فیلم و بررسی شخصیت‌های گوناگون شفلی، اجتماعی و قومی، به سطحی وسیعتر از روایت حوادث می‌رسیم و از یگانگی خاص در تفاوت‌های آنها و حوادث فیلم، نومی‌یابیم انسانیت حلقهٔ مشترکی است که آنها و اقوام مختلف را به یکدیگر پیوند می‌دهد.

۱۷. ابرار، نوبتبه ۲۲ مهر ۱۳۷۲.

مصاحبه: «فقدان کیفیت در فیلمهای کودک و نوجوان در سراسر جهان»

گفتگو از: فرهاد اسماعیلی

ترجمه: پرتو مهتدی

در این گفتگو، داوران خارجی جشنواره از وضعیت سینمای کودک ایران و جهان می‌گویند. تنی چند از دست‌اندرکاران جشنواره‌ها و مسئولان امور سینمایی چند کشور مانند: «رنانه زیلا» مدیر جشنوارهٔ کودک برلین و ژاپن و محقق آلمانی، «رنانه اسوارالد» مدیر سیفژ و داور جشنواره‌های کودک آلمان، «ژان لوک زبیراس» مدیر جشنوارهٔ انسی و پایه‌گذار بازار نقاشی متحرک تونس، صحبت‌هایی در مورد سینمای جهان و ایران کرده‌اند که نشان از کم ارزش شدن فیلمهای کودک و نوجوان خارجی از نظر اخلاق و معنویات، ارائهٔ خشونت در فیلمها و بازاری شدن این محصولات دارد. آنها در مورد سینمای ایران، نوع نهد تازه‌ای را که سینماگران ایرانی نسبت به دنیای کودک و مفهوم زندگی ارائه داده‌اند، امتحانی مثبت در سینمای ایران می‌دانند و اظهارنظر می‌کنند که ایران در این بخش می‌تواند به طور قابل توجهی رشد کند. به نظر «سونیل نویسی»، همان طور که فیلمهای هندی از نظر عامه پسندی و تجاری شدنشان در دنیا معروف شده‌اند، ویژگی برجستهٔ سینمای ایران می‌تواند سادگی آن باشد.

۱۸. ابرار، یکشنبه ۲۸ آبان ۱۳۷۲.

۲۲۱ هزار نفر از جشنواره رشد بیدن کردند.

گزارش

این گزارش به معرفی فیلمهای شرکت کننده در جشنواره بین المللی فیلمهای آموزشی - تربیتی رشد که در بندرعباس برگزار شد، پرداخته است. بیست و پنجمین جشنواره فیلمهای رشد پس از نمایش ۵۲ فیلم ایرانی و خارجی و انتخاب بهترین های خود، به پایان رسید.

۱۹. ابرار، شنبه ۳ آذر ۱۳۷۲.

حضور سینمای ایران در جشنواره فیلمهای کویکان هند

گزارش

در نهمین جشنواره بین المللی فیلمهای کویکان و نوجوانان هند که از ۲۳ آبان تا ۲ آذرماه ۱۳۷۲ در حیدرآباد برگزار شد، ایران با ۲۱ فیلم شرکت کرد و در بخشهای فیلمساز، انیماتور و داوری، حضوری چشمگیر داشت.

دکتر (محمد رجبی) منبر عامل بنیاد سینمایی فارابی، طی سخنانی اظهار امیدواری کرد که این جشنواره بتواند زمینه مناسبی برای همکاری بیشتر بین دو کشور فراهم کند.

۲۰. ابرار، شنبه ۴ آذر ۱۳۷۲.

«هوشنگ مرادی کرمانی، نویسنده برگزیده»
بنیاد ملی

گزارش

در این گزارش، خبر و اهدای جایزه «نوزده مارتن» بنیاد ملی امریکای لاتین در کاستاریکا به آقای «هوشنگ مرادی کرمانی» درج شده است. همچنین، در مورد تعداد شرکت کنندگان و نحوه برگزاری

مسابقه، مطالبی ارائه شده است.

کشور کاستاریکا خواستار دریافت همه آثار این نویسنده ایرانی برای ترجمه و بهره‌برداری از آنها در کتابخانه مرجع و مدارک امریکای لاتین معروف به «اخیلس تاسوز» است. در پایان، فهرستی از ترجمه‌های گوناگون قصه‌ها و سایر آثار این نویسنده معرفی شده است.

۲۱. ابرار، سه شنبه ۲۱ آذر ۱۳۷۲.

«درخشش فیلم بانکنگ سفید در فرانسه»

گزارش

این گزارش کوتاه به استقبال و توجه چشمگیر دشریات فرانسوی از فیلم بانکنگ سفید (اثر جعفر پناهی) پرداخته است. امتیازهایی چون سادگی مضمون، روانی فیلم و کشف ترسهای کودکی، این فیلم را تا مقام نامزدی جایزه اسکار در بخش فیلمهای خارجی سال ۱۹۹۵ بالا برد.

۲۲. ابرار، دوشنبه ۲۷ آذر ۱۳۷۲.

«کودکی، نگاه تازه و معصومیت»

نگاهی دیگر به کتاب «شازیم کوچولو» اثر آگوستو پری (بخش اول)

برخی از آثار، مخاطبان مشخص و خاصی دارند و برخی دیگر، بدون در نظر گرفتن محدودیت مخاطب، جای خود را در قشرهای مختلف باز می‌کنند. ویژگیهای خاص این آثار مانند سهل و ممتنع بودن آنها، باعث همه‌گیری و همه پسندی آنها می‌شود.

این آثار، چند لایه‌ای هستند و با وجود کم بودن تعداد به تمام خوانندگان خود اجازه غور و کشف اعماق خود را می‌دهند. در بررسی کتاب شازیم کوچولو، نویسنده ضمن نشان دادن این نظرها و ارائه نمونه‌هایی از متن کتاب، اضافه می‌کند که ساختار این کتاب روایی و ساده است به نحوی که

به راحتی در ذهن کودک جای می‌گیرد و ایجاد صمیمیت می‌کند.

۲۳. اطلاعات، پنجشنبه ۲۷ مهر ۱۳۷۲.

«کتابخانه‌های مدارس را جدی بگیریم»

مقاله

نویسنده: نسرین نخت خراسانی

مسئله برنامه‌ریزی برای کتابخانه‌های مدارس اهمیت ویژه‌ای دارد. نویسنده، با توجه به اهمیت جایگاه آموزشی کودکان و نوجوانان و ارتقای رشد فکری آنان از طریق کتابخانه می‌نویسد: «کتابخانه‌ها نهادهای اجتماعی هستند که اعتلا و اضمحلال آنها رابطه مستقیم با نرخشش و افول جامعه مربوطه دارد.» وی توجه به کتابخانه‌های مدارس را بویژه در این دوران، مورد تأکید قرار می‌دهد. او توجه بیشتر به مسئله خانواده و وظیفه خطیر آشنا کردن کودکان با کتاب و گسترش کتابخوانی در اقشار کم درآمد دارای درآمد مناسب را گوشزد می‌کند.

شناسایی کتابدار - معلم از محیط کتابخانه، چگونگی قرار دادن منابع مورد دسترسی و راهنمایی دانش‌آموز و معلم، زمینه‌هایی برای استفاده بهتر و بیشتر از این محیط با ارزش است. در این روند، ارتباط کتابخانه‌های مختلف برای امانت‌دهی کتاب امری الزامی است، چرا که کتابخانه‌های محدودی برای کودکان و نوجوانان وجود دارد.

۲۴. اطلاعات، یکشنبه ۲۸ آبان ۱۳۷۲.

«کودکان و نوجوانان ادبیات سامان یافته می‌خواهند»

(بازبینی برخی تلاشها در کار تولید و انتشار کتاب کودک و نوجوان در ایران، بخش اول)

مقاله

به مناسبت هفته کتاب، نمایشگاهی از کتابهای کودکان و نوجوانان تهران، در محل حسینیه ارشاد برگزار شد. این نمایشگاه توسط شورای کتاب کودک تدارک دیده شد.

نویسنده مقاله، به بررسی کارنامه شورای کتاب کودک از آغاز تاکنون، پرداخته است. پیشنهاد بررسی و ارزیابی کتاب کودک در ایران، مسئله ادبیات کودک و تقسیم‌بندی آثار ادبی و خواندنی بجای تقسیم‌بندی گروه سنی (بخشهای ادبیات داستانی، شعر، تصویر، کتابهای غیرداستانی، ترجمه) از موضوعات مورد بررسی مقاله است.

نویسنده، از نظر روان‌شناسی رشد و فنون نویسندگی، به بررسی وسعت روان‌شناختی نویسندگان کتاب پرداخته و در قسمت ترجمه‌های تکراری و ملال آور به ترجمه آثاری اشاره کرده است که اغلب در مسابقات معروف ادبی کودک و نوجوان جهان جایزه دریافت کرده‌اند.

مسئله ترجمه مکرر یک اثر معروف خارجی توسط مترجمان گوناگون ایرانی نیز در این مقاله بررسی شده است.

۲۵. اطلاعات، شنبه ۲۹ آبان ۱۳۷۲.

«نیاز کودکان و نوجوانان به کتاب، بدون پاسخ مانده است»

بازبینی برخی تلاشها در کار تولید و انتشار کتاب کودک و نوجوان در ایران، بخش دوم

نویسنده در ادامه بحث مقاله اول، به نابسامانی ادبیات کودک و نوجوان در قبل و بعد از انقلاب پرداخته است. حیطه این مقاله، به بررسی کیفی آثار شعری و تصویرسازی کتاب کودک در سال ۱۳۷۲ مربوط است. نویسنده، نداشتن مهارت کافی در شخصیت‌پردازی، طراحی تصاویر، دست بردن

سوئمنند این کلوپها در نظر معلمین به این صورت است که خواندن درس برای دانش آموزان به فعالیتی لذت بخش مبدل شده و مهارت خواندن کودکان، پیشرفت چشمگیری یافته است.

۲۷. ایران، دوشنبه ۲۴ مهر ۱۳۷۴.

«ادبیات کودکان و نوجوانان نیازمند کتابهای فرهنگ ساز است (بخش اول)»

گفتگو با مصطفی رحماندوست، نویسنده و شاعر کودکان و نوجوانان

در این گفتگو، درباره ادبیات کودکان و نوجوانان در حیطه محصولات فرهنگی و انتشار کتاب، پرسش و پاسخهایی صورت گرفته است. محورهای اصلی این گفتگو عبارتند از:

- ایران یکی از جوانترین کشور جهان است و چهل و چهار درصد جمعیت آن زیر شانزده سال عمر دارند. با توجه به تورم موجود، توان خرید جوانان کم است و به اجبار، از بعضی خریدهای لازم خودداری می شود. نیاز به کتاب و کتابخوانی در ایران به اندازه نیاز به مایحتاج روزمره مورد توجه قرار نمی گیرد و بویجهای خاص برای آن در نظر گرفته نمی شود. تیراژ کتابهای فرهنگساز در جامعه کم است، اما کتابهای کمک آموزشی تیراژ بالایی دارند و این نشانه بی توجهی والدین به پرورش فکری و فرهنگی کودکان است.

- در زمینه نبیین ارتباطات بین المللی کتابهای فرهنگی و محدودیت زبان، رحماندوست پیشنهاد کرد: «با تولید محصولات فرهنگی برای کودکان و نوجوانان، می توان مخاطب و خریدار این محصولات را تضمین کرد.»

- فعالیتهایی برای بالا بردن سطح ادبیات کودکان و نوجوانان در ایران صورت گرفته است، از جمله برپایی گریههایی ادبیات کودکان و نوجوانان در برنامه های پنج ساله که سه گریههایی آن با تأخیر

در تصویر دیگران و کلیشه ای برخورد کردن با هویت ملی را به عنوان اشکالهای عمده این کتابها برشمرد است. در مورد حاصل کارناشران در سال ۱۳۷۲ می توان به این موارد اشاره کرد: خاص شدن ناشران در حیطه ادبیات کودک که در گروه سنی دبستان، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برتری دارد؛ در مورد ادبیات غیرداستانی و مطالب علمی و اجتماعی، دفتر نشر فرهنگ اسلامی فعالیت چشمگیری دارد؛ در مورد گروه سنی نوجوانان، حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی آثار بیشتری ارائه می دهد. یکی از مشکلات ناشران، منسجم نبودن برنامه آنها و عدم تطبیق کامل این برنامه ها با نیاز نسل جوان است. درباره تحول آفرینی در ادبیات کودک و نوجوان، نویسنده به موضوعات پیشنهادی شورای کتاب کودک برای تحقیق اشاره می کند. سپس به بررسی آماری آثار ادبی کودکان و نوجوان در سال ۱۳۷۱ می پردازد. در پایان، نکاتی درباره شعر و تصویرگری داستانهای کودکان و نوجوانان، بیان شده است.

۲۶. ایران، یکشنبه ۲۴ مهر ۱۳۷۴.

«کلوپهای کتابخوانی، طرحی برای تشویق نوجوانان به خواندن کتاب»

گزارش

مترجم: دکتر مصطفی آذرینیا

این گزارش به معرفی گروهی علاقمند به کتاب و کتابخوانی می پردازد که با سازماندهی یک کلوپ کتابخوانی در هند، سعی در جذب مردم و ارائه کتاب با قیمت مناسب به آنان دارد. در ادامه، چگونگی ارتباط اعضا و بست اندرکاران با یکدیگر و فعالیتهای زیر مجموعه ای این کلوپ شرح داده می شود. افزایش تعداد این کلوپها در هند سریع و اثر کوتاه مدت آن بسیار آشکار بوده است. تأثیر

برگزار شده، اما چهارمی هنوز پی‌گیری نشده است.

۲۸. ایران، چهارشنبه ۲۶ مهر ۱۳۷۲.

«پایه‌های سه گانه ادبیات کودکان ما»

گفتگو با مصطفی رحماندوست، نویسنده و شاعر کودکان و نوجوانان (بخش دوم)

مقاله

نویسنده: ناصر ابراهیمی

این مقاله، به مقایسه شغل پزشکی و حرفه نویسندگی پرداخته است. شغل نویسندگی از لحاظ ظواهر امر، عمق موضوع و معنویات، کاری خوب به نظر می‌رسد، اما نویسنده با وجود هزاران مشکل و مانع بر جامعه و عصر حاضر، نوعی درد کشیده شفابخش معرفی می‌شود.

نویسندگان می‌توانند تفاوت‌های بسیار گوناگونی داشته باشند؛ نویسنده مؤمن، صادق و عاشق نوشتن و انتقال پیام خود به دیگران را قلمزن می‌نامند و نویسنده‌ای هم که مقداری خاطره دلنشین شخصی، نامه‌های عاشقانه و چند قصه کمرنگ نوشته است، نویسنده نامیده می‌شود؟! نویسندگی آسان است به شرط آنکه نویسنده، اعتقاد و هدفی اولیه داشته باشد، از شرایط عاطفی ناب برخوردار باشد، هدفی متعالی را مد نظر بگیرد و اطمینان یابد که به کمک نوشتن بهتر از هر ابزاری می‌تواند وظیفه‌اش را نسبت به اعتقادات شخصی، مریم و وطن خویش و مریم جهان انجام دهد.

۳۰. ایران، پنجشنبه، ۱۸ آبان ۱۳۷۲.

«بهداشت روانی بچه‌ها و تلویزیون»

مقاله

نویسنده: فرض‌الله قلی زاده کلان

در این مقاله، به حساسیت و الگوپذیری کودکان و نوجوانان از برنامه‌های تلویزیون توجه شده و

در ادامه بخش اول این گفتگو، رحماندوست درباره رابطه کودکان و نوجوانان با رادیو و تلویزیون در مقایسه با کتاب گفت: «ثابت شده که این رسانه گروهی دارای قدرت تقویت یا تضعیف موضعی است، اما قادر به ایجاد موضع و فرهنگ خاصی نیست. در تلویزیون ایران، چون عرضه محصولات فرهنگی خارجی در مقابل تولیدات ایرانی ارزانتر تمام می‌شود و تلویزیون به اجبار باید در ساعاتی خاص برنامه‌هایی جذاب ارائه دهد، ناگزیر از پخش محصولات خارجی هستیم. این محصولات، فرهنگ و تاریخ خویشان را تبلیغ می‌کنند و پخش آنها به دلیل کمبود برنامه‌های جذاب ایرانی صورت می‌گیرد. این برنامه‌ها فاقد فرهنگ سازی برای کشور ایران بوده و نوعی ترویج فرهنگ بیگانه به شمار می‌آید. تأثیر تلویزیون بر ذهن کودکان و نوجوانان، تأثیری مقطعی است و به اندازه کتاب ماندگار نیست. اهمیت نقش کتاب در حفظ هویت و حافظه تاریخی، هویت ملی و عاطفه بنی قنشر کوئیک و نوجوان، بیشتر از دیگر گروه‌های سنی است، چرا که شکل پذیری شخصیت گروه‌های سنی دیگر در مقایسه با کودکان و نوجوانان از انعطاف کمتری برخوردار است.»

رحماندوست درباره سانه نویسی می‌گوید: «اگر قرار باشد من با مخاطبم حرفی نداشته باشم، باید تمامی عواملی را که مانع رسیدن حرف من به او است، از جمله زبان پیچیده حذف کنم، البته تأکید می‌کنم که زبان مبتذل با زبان سانه بسیار تفاوت

دارد، نوشتن و گفتن با زبان سانه، بسیار دشوارتر از نوشتن و گفتن با زبانی غیرساده است.»

شخصیتها در یک داستان، موقعیتی ایجاد می‌کند که مخاطب بزرگسال (چه رسد به نوجوان) فرصت ارتباط و لمس واقعیت گونه با شخصیتها و حوادث برایش پیش نیاید.

در مورد آیهن نگارش داستان می‌خوانیم: «عدم استفاده از علائم نگارش به طور صحیح، استفاده از واژه‌های غلط، استفاده از افعال ناقص...» در مورد مضمون و عناصر محتوای داستان نیز می‌نویسد: «اشاعه و تثبیت خصیلت ناپسند غیبت و سخن چینی در کل شخصیت‌های داستان که می‌تواند معرفی بسیار ناپسندی از جامعه ایرانی فریض شود.» به عقیده نویسنده، زمان و مکان دقیقی برای داستان در نظر گرفته نشده است.

۳۳. ایران، سه شنبه ۲۸ آذر ۱۳۷۲.

«قرآن و شاهد شیرین خاطرات کودکی»

گفتگو با مصطفی رحماندوست، مترجم قرآن برای کودکان و نوجوانان

در این گفتگو، مباحث جالبی حول محور قرآن و ارتباطش با کودک و نوجوان مطرح شده است. رحماندوست معتقد است که چهره رحمانی خداوند برای کودک و نوجوان باید بیش از چهره غضب و عذاب خداوند مطرح شود و بار معنوی و عاطفی بین، بیشتر تبلیغ شود. قصه همزاد بشر است و یکی از ساده‌ترین شبهه‌های ارتباطی و زیباترین صورتهای بیانی به شمار می‌آید. موضوع تمام قصه‌های قرآن هدایت است. داستانی بودن بخش‌هایی از قرآن، نشانه اهمیت تربیت غیرمستقیم است.

۳۴. جمهوری اسلامی، چهارشنبه ۲۶ مهر ۱۳۷۲.

«سروششت غم‌انگیز سینمای کودکان»

تأملی بر یازدهمین جشنواره بین‌المللی فیلمهای کودکان و نوجوانان «صفهان»

هشدار دانه می‌شود که اگر در برنامه بزرگسالان که مورد استفاده کودک و نوجوان نیز قرار می‌گیرد، رفتارهای پرخاشک‌رانه زیادی وجود داشته باشد، بر سلامت روانی کودک تأثیری بد برجای می‌گذارد و استعدادهای روحی و اجتماعی او را فلج کرده و عوارضی مخرب بر روح و جسم وی وارد می‌کند.

۳۱. ایران، یکشنبه ۲۱ آبان ۱۳۷۲.

«اگر کودکان کتاب نخوانند...»

مقاله

نویسنده مقاله، به مناسبت برگزاری سومین هفته کتاب، به اهمیت کتاب و کتابخوانی در جامعه، بویژه قشر نوجوان و جوان تأکید می‌کند و از مشکلات و نقایص فرهنگ کتابخوانی، سخن می‌گوید و از قول یک کتابدار، علل نبود گرایش در قشر کودک و نوجوان به کتابخوانی را برمی‌شمارد. نمونه‌هایی از این علل عبارتند از: بالا بودن نرخ کتابهای کودکان و نوجوانان (برای قشر کم درآمد)، زیاد بودن تکالیف درسی (در مورد همه دانش‌آموزان) و عدم پرورش متخصص کتابداری کودک و نوجوان که بتواند رابطه‌ای مطلوب بین کتاب و کودکان برقرار سازد و احساس نیاز به کتاب را در مراجه کنندگان کوچک خود پیدا کند و جهت دهد.

۳۲. ایران، یکشنبه ۱۹ آذر ۱۳۷۲.

«آنچه از «کوزه» برون تراودا»

نگاهی به داستان آن خمیره

نویسنده: دکتر محسن پرویز

نویسنده نقد کتاب «داستان آن خمیره»، اشکالات مختلفی را بیان کرده است. وی در مورد شخصیتها می‌نویسد: «به افراد داستان به طور سطحی توجه شده، جز موارد معدودی مثل معلم. تعداد زیاد

نویسنده: محمد متین

در این نوشته بخشهای مختلفی وجود دارد که نقد فیلم مهمترین بخش آن است. نویسندگان فیلمهایی مانند: بخاطر هانیه، شاخ گاو، ماه پیشونی و مصائب عاشق فقیر را نام می‌برد و به نقد فیلم «بخاطر هانیه» می‌پردازد. او معتقد است: «فیلم گرچه در مجموع از ویژگیهای قابل قبولی برخوردار است، اما نغدغه سازنده فیلم مبنی بر پرداخت برجسته‌تر برخی صحنه‌های پرشور یا جذاب (به تعبیر کارگردان) گاهی فیلم را به کلی از دنیای فهم کودکان و نوجوانان به بیراهه کشانده و موجب قطع ارتباط مخاطبان با این اثر می‌شود.»

در مورد فیلم «نگاهی دیگر»: «فیلم در حد یک کار تلویزیونی و در لایه ابتدایی آثار داستانی وامی‌ماند و فیلمساز نتوانسته است این اثر را از تکرار و شعارزدگی به درستی پیراسته کند.»

در بخش فیلمهای خارجی مسابقه بین‌المللی فیلم، نویسندگان به نقد فیلم «افسانه سه خواهر» پرداخته و می‌گویند: «این فیلم نه تنها هیچ گونه سنجی با روحیات و تمایلات کودک و نوجوان این مرز و بوم ندارد، بلکه در موارد فراوانی، نتایج و پیامدهای سوء اخلاقی نیز برای بینندگان به همراه دارد. خود فیلم علاوه بر مشکلات محتوایی، در ساختار روایی خود نیز ناتوان است، تا جایی که گفتگوها، شخصیت‌پردازی‌ها و... نسنجیده و کلیشه‌ای از کاربرد آمده‌اند.»

نویسندگان نسبت به فیلم «خدا می‌آید» ساخته «مجید مجیدی» نظر مثبتی دارد و می‌نویسد: «این فیلم بیان صادقانه و به دور از تکلف و تصنع کارگردان است.» در جمع‌بندی مطالب این نقد، می‌خوانیم: «در این جشنواره کلیت فیلمهای عرضه‌شده در سطح نازلی قرار داشته و جز چند فیلم، آثار قابل اعتنای دیگری در اندازه جشنواره‌ای با چنین ابعاد گسترده‌ای... وجود نداشت. ملاک و

معیار لازم برای گزینش درست فیلم مناسب جهت شرکت در جشنواره در نظر گرفته نشده بود.» عدم آشنایی دست‌اندرکاران فیلمها با دنیای کودک و نیازهایش، هم سنخ نبودن محتوای بعضی از فیلمها با فرهنگ اسلامی ایران و توجه به کمیت فیلمها و نه کیفیت آنها، از دیگر اشکالات این جشنواره معرفی شده‌اند.

۳۵. جمهوری اسلامی، یکشنبه ۳۰ مهر ۱۳۷۲.

مقاله
نویسنده: محمدعرب عامری
«نقش بازی در پرورش فکری کودکان»

در این مقاله، به مسئله بازی و اهمیت آن در شکل‌گیری روان و جسم کودک توجه شده است. در جای جای مقاله به گفته‌ها، عقاید و فرضیات ژان پیازو روان‌شناس معروف سوئیسی استناد شده است.

۳۶. جمهوری اسلامی، شنبه ۱۳ آبان ۱۳۷۲.

مقاله
نویسنده: محمد متین
«سینمای کودکان، چه باید کرد؟»

در این مقاله به کیفیت فیلمهای شرکت‌کننده در یازدهمین جشنواره بین‌المللی فیلمهای کودک و نوجوان اصفهان اشاره شده است. نویسندگان معتقد است که: «اغلب فیلمها، جذابیت کاذب و اشکالات فراوانی داشته‌اند، مانند: فقدان سیستم حمایتگر و هدایت‌کننده فیلم ساز و نداشتن درک درست سازندگان فیلم از دنیای بی‌آلایش کودکان و نوجوانان. بعضی از فیلمها نه تنها مخاطبشان کودکان نیستند بلکه برای آشنا ساختن والدین، آموزگاران و نیز دست‌اندرکاران امور تربیتی و آموزشی مرتبط با بچه‌ها ساخته شده‌اند و به درک

نقد فیلم: «دشت ارغوانی» ساخته ناصر مقدسی
 نویسنده: مسعود بخشی

جنگ و کودک، مضمون فیلمهای پُربازی در سینمای ایران شده است. جای زد و خورد و خشونت را عاطفه گرفته است. نمونه این نوع فیلمها عبارتند از: «آتش در خرمن» سعید حاجی میری، «پایان کودکی» کمال تبریزی و «سایه‌های هجوم» احمد امینی. این فیلمها، هر کدام اشکالاتی دارند، اما در مورد فیلم «دشت ارغوانی» می‌توان گفت که این فیلم به گره‌افکنی و تعلیق سینمایی احتیاج داشته و استفاده از این عناصر به طور ناقص، به کش آمدن و کسل کننده‌تر شدن فیلم انجامیده و پایان خوش احتمالی آن، بر شدت این نقص افزوده است. شخصیت‌های فیلم (عروس شوهر از دست داده و رزمنده مجروح) هر دو فاقد شور و انگیزش لازم برای حرکت و همسویی با شخصیت اصلی فیلم (حیگر) هستند. از نکات قوت فیلم می‌توان به صحنه‌های زیبای فصل آغازین فیلم، فیلمبرداری خوب «لقمانی» و موسیقی شنیدنی «شهبازیان» اشاره کرد.

۳۹. سلام، چهارشنبه ۱۲ مهر ۱۳۷۲.

«بر وانه‌ها را در قفس نکنیم»

به بهانه برگزاری جشنواره فیلمهای کودکان و نوجوانان در اصفهان
 نویسنده: جعفر عینی پور

در این مقاله به نکات جالبی در مورد جشنواره و اظهار نظرهایی که در مورد آن شده است، برمی‌خوریم. منجمله: ایران در صدر کشورهای است که از فعالیت سینمای کودک خوبی برخوردارند و موفقیت آثار سینمایی در این بخش، چه در عرصه داخل کشور و چه خارج از آن اثبات شده است. همچنین می‌خوانیم: در ایران به لحاظ محیط

مسائل این قشر کمک می‌کنند. در حالی که فیلمهایی باید در این حیطه (سینمای کودک و نوجوان) قرار گیرند که از آغاز برای این مخاطبان و به انگیزه مشخص ارائه مفاهیم آموزشی یا تربیتی سویمند و مطلوب آنها، تولید و عرضه شده باشند. در فیلم سینمایی کودک، نباید صحنه‌ها را از واقعیت خیلی دور کرد و شخصیت‌هایی صرفاً خیالی و افسانه‌ای و تیپ‌هایی موهوم به کودک ارائه داد. سینمای کودک را به بازار رونق اقتصادی مبدل نکنیم.

۳۷. رسالت، سه شنبه ۲۵ مهر ۱۳۷۲.

«واقع گرایی در سینمای کودک»

نقد فیلم

نویسنده: مسعود بخشی

شبهات فیلم بادکنک سفید با فیلمهای کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در این است که کودک را با سادگی و پیراستگی، محور اصلی فیلم و پیشبرنده حوادث و روابط آن قرار می‌دهد و به دلیل همین سادگی، مورد توجه غربیان سینما دوست قرار گرفته است.

در این فیلم نحوه ارتباط و پیگیری مشکلی که دختر با آن دست گریبان است، پشتکار و به نتیجه رسیدن او، همچنین واقعیت‌گرایی فیلمساز، همگی تأثیر زیادی بر حال و هوای فیلم دارد، اما با وجود موفقیت و تحسین همه جانبه، این فیلم در استانداردهای تلویزیونی، معضل عدم استقبال کودکان و نوجوانان را که مسئله کنونی سینمای کودک و نوجوان ما به شمار می‌آید، هنوز حل نکرده است.

۳۸. رسالت، سه شنبه ۹ آبان ۱۳۷۲.

«نگرشی عاطفی به جنگ»

و فرهنگ ویژه محیط برج‌جمعه و کشور، در بخش‌های سینمایی و فیلمسازی ملودرام، پلیسی، جنگی و... محدودیتها و مشکلات فراوانی وجود دارد. تغییر ضوابط سینمایی و آیین‌نامه‌ها، دست اندرکاران را سرگردان می‌کند، اما در حیطه سینمای کودک این مسائل کمتر بروز کرده و از ثبات بیشتری برخوردار است. داورهای مناسب سال گذشته در جشنواره، با تأیید آثار انتخابی به وسیله مراکز هنری کشورهای خارجی، باعث اثبات صحت و درست‌ی داورهای انجام شده در ایران و امید به ادامه این روند در آینده است.

به سه بخش: واقعیت، تخیلات و اتفاقات غیرطبیعی که در عالم بیرون رخ می‌دهد، تقسیم می‌کند و درباره هر بخش و شخصیت اصلی فیلم توضیحاتی می‌دهد.

۲۱. سلام، چهارشنبه ۱۹ مهر ۱۳۷۲.

کودک و انیمیشن به ناکجا

به بهانه یازدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کودک و نوجوان - اصفهان
نویسنده: سپهرافغان

۲۰. سلام، یکشنبه ۱۶ مهر ۱۳۷۲.

در جستجوی پروانه‌ها

گزارشی درباره یازدهمین جشنواره فیلم اصفهان (بخش اول)
نویسنده: مهرداد فرید

انیمیشن محصولی هنری است که دارای قدرت انتقال مفاهیم به گروه‌های سنی مختلفی از کودک تا پیر است، اما در ایران این موضوع در پرده‌ای از ابهام، بی‌توجهی و عدم تخصص باقی مانده است. این در حالی است که کودکان مابه‌خوبی با سریال‌ها و کارتون‌های عرب‌سکمی و یا انیمیشن‌های (دق‌اشی متحرک) محصول کشورهای پیشرفته آشنا شده‌اند. این آثار کودک را مسخ کرده و تحت تأثیر قرار می‌دهد. او در زمان تأثیرگیری نمی‌تواند درست را از نادرست تمیز دهد و در نتیجه‌گیری از قهرمانان این آثار و الگو برداری از آنها، فاصله خود و واقعیت را با این آثار می‌سنجند و باور می‌کنند که ضعف و ناتوانی از او و موفقیت همواره از آن قهرمانان خارجی است. این نوعی از خوببگانه‌گی است و به مرور، علاقمندی به آیین و فرهنگ بیگانه، جایگزین فرهنگ غنی و اصیل او می‌شود. نسل فردا را دریابید!

در این گزارش می‌خوانیم که یازدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان، با نمایش صنما فیلم کوتاه و بلند به کار خود پایان داد و با معرفی آثار برتر، مشتاقان را به انتظار اکران فیلمها گذاشت.
نویسنده به معرفی چند فیلم برتر پرداخته و در مورد فیلم «بخاطر هانیه» که در مسابقه بین‌المللی و مسابقه سینمای ایران شرکت داشت، می‌نویسد:
«آقای «پورا احمد» از کلیشه‌های مرسوم و تجاری در فیلمها استفاده نمی‌کند، هنرپیشه‌های حرفه‌ای را به کار نمی‌گیرد و حتی ریتم فیلمهایش به واقعیت نزدیکتر است. «پورا احمد» با توجه به مناطق محروم سنتی و بومی ایرانی، به نوعی سبک سینمایی رسیده که نوعی گرایش به سنت و نوری از مدرنیسم است.»
نویسنده در ادامه بررسی‌های خود، به فیلم «آنا و آنا» در بخش مسابقات بین‌المللی می‌رسد و آن را

۲۲. سلام، سه شنبه ۱۹ آبان ۱۳۷۲.

«خوابگاه دانشجویی، برنامه کودک، کارتون فوتبالیستها و...»

گزارش

۲۲. سلام، یکشنبه ۲۱ آبان ۱۳۷۲.

«وقتی که وقت» ملا نیست!

برنامه‌سازی در گروه کویرک تلویزیون به بهانه برگزاری اولین جشنواره تولیدات سیما نویسنده: ناصر صفاریان

نویسنده مقاله، در مورد بخش ارائه برنامه‌های خریسالان، کویرکان و نوجوانان به نکاتی اشاره می‌کند. وی در مورد آموزش بی برنامه‌گی می‌نویسد: «برعکس توصیه مسئولان و مجریان برنامه کویرکان، اتمام برنامه در ساعت خاصی صورت نمی‌گیرد. در برنامه‌ریزی، تکرار کار تدریجی مورد علاقه بچه‌ها باعث دلزدگی و ملال آور بودن برنامه می‌شود. در آموزش مفاهیمی خاص، نوعی تصنع و فضا سازی غیر واقعی بر برنامه‌ها حاکم می‌شود. قهرمانها یک بُعدی پرداخت می‌شوند. در تقسیم بندی برنامه کویرکان به سه جزء خریسال، کویرک و نوجوان، نوعی عدم توازن دیده می‌شود. کویرکان و از آنها بیشتر خریسالان، تعداد محدودی برنامه دارند و گروه نوجوان تقریباً فاقد برنامه‌ای خاص است.»

در این مقاله، تقلید و کپی برداری از برنامه‌های غربی، بدون توجه به علل جذابیت آنها مورد بررسی قرار گرفته و در پایان، به برنامه‌های ویژه (مخصوص سالگرد جشن و یا وفات) که باید جذابیت‌هایی بیشتر داشته باشند، اما سطح کارشان حتی از برنامه‌های عادی نیز پایین‌تر می‌ماند، اشاره شده است.

۲۵. سلام، چهارشنبه ۲۳ آبان ۱۳۷۲.

«آموزش و پرورش و کتابخوانی دانش آموزان»

مقاله

عادت به کتابخوانی در جامعه، امری ضروری است، اما پایه این کار باید در کودکی و دوره‌های آموزشی گذاشته شود تا ارکان آن استحکام یابد و

این گزارش درباره خوابگاه دانشجویی دانشگاه علوم انسانی و چگونگی گذران اوقات فراغت دانشجویان در سالن تلویزیون تهیه شده است. جذابیت برنامه‌های کویرک و نوجوان برای دانشجویان و استفاده آنها از این برنامه‌ها باعث شد که گزارشگر به دیدار استاد ارتباطات تصویری دانشگاه علامه طباطبایی برود و سؤالیهای را مطرح سازد. پاسخها این بود: «شرایط اجتماعی و مذهبی محیط به نحوی است که برنامه سازان را دچار محدودیت‌هایی می‌کند که برنامه‌ها نمی‌توانند مخاطبان بزرگسال را ارضا کنند و به همین علت، سریالها و موضوعات برنامه‌ها تکراری می‌شود.» در مورد استقبال از کارتون فوتبالهاستها پاسخ داده شد: «پرداخت اغراق آمیز موضوع و ایجاد هیجان بیش از اندازه در مخاطب، یکی از دلایل جذابیت آن است.» در نتیجه‌گیری این بحث می‌خوانیم که: «البته نامناسب بودن محیط و نبود امکانات می‌تواند بهانه‌ای برای جوانان باشد چرا که جوان باید خود محیط جدید را خلق کند و یا تغییر دهد، اما در شرایط حاضر، جوانان ما از تغییر دادن محیط نیز رویگردان هستند.»

۲۳. سلام، پنجشنبه ۲۵ آبان ۱۳۷۲.

«نگذاریم ظرف خیال کویرک با سنگ تلویزیون و سینما شکسته شود»

گزارشی از پنجمین جشنواره سراسری تئاتر کویرک و نوجوان «امید» در همدان

این جشنواره با شرکت ۹ گروه نمایش از استانهای مختلف کشور و ۶ نمایش در بخش جنبی در پنج سالن نمایش، از روز هشتم آبان ماه در همدان شروع به کار کرد و در ۲۱ آبان ماه با اعلام رأی هیئت داوران و انتخاب آثار نمایشی برتر، به کار خود خاتمه داد.

لازمهٔ این کار، برنامه‌ریزی اصولی است. در آغاز، کتابخانه‌های مدارس جزئی لازم بر تأسیس مدارس به شمار می‌رفت، اما چون کتاب و کتابخوانی بخشی از نظام آموزشی نبود، این کتابخانه‌ها به زائده‌ای تبدیل شد و بر اثر مرور زمان و کمبود جا، کتابهای آنها به کتابخانه‌های عمومی منتقل شد. اگر جوامع بشری را به دو گروه جوامع دارای فرهنگ شفاهی و جوامع دارای فرهنگ کتبی تقسیم کنیم، متوجه می‌شویم که در جوامع دارای فرهنگ شفاهی، آنهایی که پاسخ خود را به طور شفاهی دریافت می‌کنند، باید به افرادی که توانایی پاسخ‌گویی به مشکلات و مسایل آنها را دارند، رجوع کنند.

در جوامع دارای فرهنگ کتبی، با سواد و دانشی که مردم کسب می‌کنند و با مهارتی که در کتابخوانی به دست می‌آورند، هر شخص در برخورد با مشکلات و مسائل خود، به کتابهای فراوان و قابل دسترس مراجعه می‌کند و در اسرع وقت به پاسخی کافی و مناسب می‌رسد و همین مسئله، به پیشرفت و تمدن جامعه با کیفیتی بهتر می‌انجامد.

۴۶. کیهان، ۲۲ مهر ۱۳۷۲.

«در انتظار جشنوارهٔ کودک»

گزارشی از یازدهمین جشنوارهٔ فیلم کودکان و نوجوانان اصفهان

نویسنده: محمدفادی کریمی

در این گزارش، نویسنده در مقام نقد فیلمهای جشنوارهٔ اصفهان می‌نویسد: «تمام فیلمهایی که طی هفت روز به نمایش درآمد، مختص کودکان نبود و مسئولان جشنواره به کمیت آثار توجه بیشتری داشتند تا به کیفیت آنها. سپس به بررسی فیلمها می‌پردازد. مشکل فیلم «مصائب عاشق فقیر» ساختهٔ حسینعلی لیاالستانی را در بازگو کرین حدیث نفس می‌داند که با هزینهٔ دولتی به نمایش و نقل قصهٔ زندگی خویش می‌پردازد، در صورتی که

فیلمساز ادعا دارد اثرش یک هنر بی‌نی و الهی است که نغدغهٔ مردم مظلوم و ستمدیده را دارد.

در بررسی فیلم «عصیان» ساخته حمید خیرالدین، به شدت اعتراض دارد که این فیلم نباید برای گروه سنی کودک و نوجوان اکران می‌شد، چرا که به مسئلهٔ خیانت مادری از دید پسرش می‌پردازد و خود این موضوع، بدون بررسی عوامل روانی و شخصیتی و جنسی کودکان، یک اشتباه است.

در بررسی فیلم «شاخ گاو» با تمجید از شروع خوب فیلم، نقایص آن را برمی‌شمارد و به عنوان نمونه به تعداد زیاد بازیگران خریسال اشاره می‌کند، اما فیلم را در مجموع مناسب تشخیص می‌دهد.

در مورد فیلم «مرد نامرئی» ساخته فریال بهزاد، می‌نویسد که که فیلمی به شدت ضعیف و دارای نکات بدآموزی است و ساختار طرح داستان و روند علت و معلولی حوادث در آن، چفت و بست محکمی ندارد.

در نقد فیلم «افسانه سه خواهر» ساختهٔ مهشبل خلیفی فیلمساز خارجی، پس از توضیح محور داستان، صلاح نمی‌داند که دختران محجبهٔ دانش آموز این فیلم را ببینند و اهدای جایزهٔ اول را در شأن و ارزش چنین فیلمی نمی‌داند.

در بررسی فیلم «ماه پیشونی» ساخته جواد ارشاد و علی اکبر کوهکی، مسئلهٔ موزیکالی شدن فیلم کودک و نوجوان در سببهای ایران را مطرح می‌کند و معتقد است که فیلم از نظر فنی، بازیها، متن و ارتباط حوادث، ضعف دارد.

در پایان، نقاط قوت جشنواره را در ساخت نقاشی متحرک بلند «خفتگان بیدار» کار جیدر اکابری می‌داند که در مورد قصهٔ قرآنی اصحاب کهف ساخته شده است. نویسنده، این اثر را می‌ستاید و امیدوار است که روند ساخت انیمیشن داخلی رو به پیشرفت بگذارد.

۴۷. کیهان، پنجشنبه ۱۱ آبان ۱۳۷۲.

«تاریخ بر جامه هنر»

گفتگو با رضا رهگنر، نویسنده، محقق و مترجم (بخش اول)

علاقه‌مندان نگارش انبئی تاریخ اسلام می‌شود: افرادی باتوانایی بالایی نوشتن و با حوصله و صبری که لازمه داستان نویسی در این رشته است، دست به این کار بزنند و متوجه باشند که چقدر کار بزرگ و مهم و مسئولیت آفرینی دارند. توجه کنند برای چه کسانی می‌نویسند و چگونه باید مطلب را مناسب نوق و نیاز آنها تنظیم کنند.»

در این گفتگو، پس از معرفی نویسنده از لحاظ شغلی و وظایف اجتماعی، انگیزه او را برای پرداختن به زندگی پیامبر اکرم (ص) جويا می‌شود. رهگنر پاسخ می‌دهد که: «کمبود کتابهای مناسب در این زمینه برای کوئیک و نوجوان ایرانی، همچنین اهمیت و شأن شخصیت پیامبر (ص) به عنوان محور دین و شناسایی این مضمون به نسل آینده‌ساز انگیزه اصلی بوده است.»

۲۹. کیهان، شنبه ۲۷ آبان ۱۳۷۲.

«کدام فیلم، کدام آموزش...؟»

در حاشیه نمایش برخی فیلمها در جشنواره رشد نویسنده: محمد متین

در مورد ویژگیها و قابلیت‌های تاریخ اسلام در عرصه هنر و ادبیات، آقای رهگنر معتقد است که تاریخها و سهره‌های موجود مربوط به اسلام و پیامبر (ص)، دارای مصالح غنی و ارزشمندی هستند و این حیطه از دانش اسلامی دستمایه‌ای است فوق العاده غنی برای خلق آثار انبئی ارزشمند. وی در مورد تاریخ نیز می‌گوید: «تاریخ وقتی به جامه هنر در بیاید، از طریق وسایل ارتباط جمعی (صدا و سیما، سینما و تئاتر) می‌تواند بخش قابل توجهی از اوقات مریم را به شکلی جذاب و مفید پر کند.»

نویسنده، هدف جشنواره را انتقال الگوی اخلاقی و تربیتی و داشتن پیام فرهنگی می‌داند. با این ایده، فیلمی با مضمون برق گرفتگی یک نوجوان و نامرئی شدن او را به هیچ وجه مناسب به نمایش درآمدن نمی‌داند و حتی صدور پروانه نمایش برای این گونه فیلمها را صلاح نمی‌داند. به اعتقاد نویسنده، شخصیت‌های خیالی و تپیه‌های موهوم (ابجد جذابیت کاتب) نامرئی شدن تهرمان نوجوان فیلم و دست زدن وی به کارهای ناپسند، نکاتی است که تماماً باعث انحراف نوجوان از واقعیات زندگی و بدآموزی او در الگوپذیری است.

۲۸. کیهان، سه شنبه ۱۶ آبان ۱۳۷۲.

«در عرصه خطیر داستان نویسی»

گفتگو با رضا رهگنر داستان نویس معاصر (بخش دوم)

۵۰. همشهری، دوشنبه ۳ مهر ۱۳۷۲.

«افشاگری علیه محصولات والت دیزنی»

گزارش

ترجمه: واحد رسانه‌های خارجی

در این گفتگو، رضا رهگنر در مورد قوم ایران و تاریخ اسلام می‌گوید: «ایرانیان همان قومی هستند که خداوند از آنان به عنوان کسانی یاد می‌کند که اگر اعرابی که اسلام از سرزمین آنان ظهور کرده، قدر این دین را ندانند، این ملت پرچمداری آن را به مراتب بهتر از آنها بر عهده خواهند گرفت.»

اغلب محصولات والت دیزنی مانند کارتونهایی معروف علاءالدین، اریک گیج، تیمون و پومپا و ... به دست هنرمندان آمریکایی تهیه نمی‌شوند، بلکه به

در ادامه، ضمن اشاراتی به دست اندرکاران تهیه سلسله برنامه‌های «از سرزمین نور»، توصیه‌ای به

وسیلهٔ قلم هنرمندان آسپایی و بخصوص فیلمپهنی نقاشی می‌شوند. و برای صداگذاری و موسیقی به آمریکا برمی‌گردند. علت این امر به قول مستولان شرکت والت دیزنی، کم هزینه و پایین بودن دستمزد هنرمندان نقاش فیلمپهنی، در مقابل دستمزدهای نقاشان آمریکایی است.

۵۱. همشهری، سه‌شنبه ۱۸ مهر ۱۳۷۴.

«جهان در نگاهی کودکانه»

نکته‌ای دربارهٔ لحن کودکانه در اشعار سهراب سپهری به بهانهٔ سالگرد تولد او

نویسنده: علیرضا معینی

نویسندهٔ مقاله به زبان کودکانه نمای اغلب آثار سهراب سپهری اشاره دارد و ضمن پذیرش عمق فلسفی و عرفانی شعر او، به سادگی و روان بودن آن برای کودک نوجوان و حتی کودک بزرگسال اشاره می‌کند و معتقد است که راز جذابیت این اشعار و استقبال همهٔ گروه‌های سنی از آنها، همین سادگی است. برای نمونه شعری از هفتمین کتاب شعر سهراب به نام «ساده رنگ» می‌آورد و به عواملی می‌پردازد که موجب پیدایی لحن کودکانهٔ آن شده‌اند. در تجزیه و تحلیل این شعر، به لغات و ملموس بودن آنها برای کودکان، تصویر واقع‌گرایانه از زندگی در جمله‌های کوتاه و مختصر، نوییون سبک استفاده‌از نماد در اشعار و عبرت‌انگیزی یا پند آموزی آنها اشاره می‌کند.

۵۲. همشهری، شنبه ۲۳ مهر ۱۳۷۴.

«گزارشی از مراسم اختتامیهٔ یازدهمین جشنوارهٔ بین‌المللی فیلم کودکان و نوجوانان»

این گزارش به مراسم اختتامیهٔ جشنواره در

چهل‌ستون اصفهان پرداخته و برگزیدگان مختلف بخشهای شرکت‌کننده در جشنواره را معرفی می‌کند. دربارهٔ جشنواره و اهداف آن اظهار نظر شده است که: «انجمن منتقدان و نویسندگان سینمایی ایران به عنوان عضوی از بهکر خانهٔ سینما، بر این باور است که می‌بایستی برای تدوین استراتژی بلند مدت سینمای ملی، همه صنوف سینمایی و دست اندرکاران سینمای ایران همت گمارد تا به تدریج بتوان از بحرانهای امروز و فردای آن خارج شد و به شکل‌گیری سینمای آرمانی امید بست.

۵۳. همشهری (همیشهٔ روز هفتم)، پنجشنبه ۱۸ آبان ۱۳۷۴.

«۳۰ کشور با ۲۱۲ فیلم آموزشی»

گزارش

اهمیت آموزش و پرورش بر همگان آشکار است و فیلم می‌تواند یکی از عناصر آن باشد و جشنواره‌ها برای عرضهٔ بهترین فیلمها تشکیل می‌شوند. بیست و پنجمین جشنوارهٔ بین‌المللی فیلمهای آموزشی، علمی و تربیتی رشد، با عنوان دانش‌آموز در آینهٔ تصویر، توسط دفتر تکنولوژی آموزشی وزارت آموزش و پرورش برگزار شد و بیش از ۲۱۲ فیلم آموزشی از ۳۰ کشور، همزمان با ده منطقهٔ تهران، در ده استان کشور به نمایش درآمد. دو بخش مسابقهٔ جشنواره، گروه فیلمهای آموزشی علمی و گروه فیلمهای تربیتی خانوادگی بودند. در انتهای گزارش، داوران بخشهای مختلف جشنواره معرفی می‌شوند.

۵۴. همشهری، شنبه ۲۰ آبان ۱۳۷۴.

«کتابخانه قلب هر مدرسه»

مقاله

نویسنده: معصومه وافی

به کتابخوانی، از وظایف اصلی او به شمار می‌آیند.

نویسنده در مورد وظیفه آموزش دروس در طول تحصیل، به سه حیطه اشاره می‌کند: حیطه شناختی، حیطه عاطفی و حیطه روان حرکتی. در معرفی گذرای این سه حیطه، به مشکل آموزش حیطه‌های روان حرکتی و عاطفی، بخصوص در درس انبیات اشاره می‌کند و ضمن برشمردن اهمیت کتابخانه‌ها و نزدیکی مسائل آموزش در رشته انبیات با کاربرد آن در کتابخانه‌ها، به ارائه پیشنهادهایی در مورد بهبود برنامه استفاده از این امکان می‌پردازد. مانند: نوعی گرایش علمی و بازبید برای آموزش، شیوه استفاده از منابع و مراجع، چگونگی طبقه‌بندی آثار، شیوه‌های فیش برداری و غیره. در پایان اضافه می‌کند: «به طور قطع می‌توان کلاسهای انشأ را هم با قصه‌خوانی و همخوانی در کتابخانه‌ها شروع کرد و به مرحله آفرینش جدی و نگارش انفرادی رسانید.»

۵۵. مهری، ۲۲ آبان ۱۳۷۲.

«کتابخانه‌های آموزشی از واقعیت تا عمل...
(بخش اول)»

مقاله

نویسنده: زهره سخا

در این مقاله، نویسنده به مناسبت همزمانی با هفته کتاب (۲۰ تا ۲۶ آبان ماه ۱۳۷۴) به اهمیت وجود کتابخانه در مدارس و استفاده مفید از آن می‌پردازد و با اشاره به موفقیت کشور ژاپن (بعد از جنگ جهانی دوم) در امر آموزش و پرورش در مدارس، خدمات کتابدار در کتابخانه را معرفی می‌کند. کتابدار نه تنها وظیفه امانت دادن کتاب و تحویل گرفتن آن را از دانش آموز برعهده دارد، بلکه نحوه اداره کتابخانه، شناخت کتابهای مورد نیاز دانش آموزان و راهنمایی و تشویق قشر مورد نظر

۵۶. مهری، شنبه ۲۷ آبان ۱۳۷۲.

«سبکی جنید در تصویرسازی کتاب کوک،
رتالهسم جابویی»

مقاله

نویسنده: میراندا معاونی

در شهر کلن آلمان، «نیکولاس هایدلباخ» هنرمند نقاش، تصاویر بومی کامل و جالبی برای ۱۰۱ داستان برابران گریم کشیده و کتاب را جذابتر کرده است. روش کار این هنرمند، «رتالهسم جابویی» لقب گرفته است. با شناختی که این هنرمند از روحیات ظریف و حساس کودکان دارد، صحنه‌های جنایت و شکنجه را به نوعی کنایه‌آمیز (نه مستقیم و آزار دهنده) به همراهی متن به تصویر می‌کشد. ناشر کتابهای هایدلباخ در مورد آشنایی با او و علت انتخابش می‌گوید: «این هنرمند نقاشیهای جالبی به نمایش گذاشته بود، بخصوص نگاه او نگاهی نافذ و مؤثر به شمار می‌آید.» این هنرمند برای تصویرسازی کتاب کوک جوایزی برده است. عقیده ناشر هایدلباخ در مورد او این است که هنر تصویرسازان خوبی می‌شناسم، اما هیچ کدام از آنها بدون پیروی و تقلید از شیوه دیگری، آنچنان که باید آزاد و مستقل باشند، کار نکرده‌اند.

۵۷. مهری، چهارشنبه ۱ آذر ۱۳۷۲.

«از بازی تا زندگی تئاتر»

گزارشی از جشنواره سراسری تئاتر کوک و نوجوان امید»

پنجمین جشنواره سراسری تئاتر کوک و نوجوان «امید» از هشتم تا چهاردهم آبان ماه ۱۳۷۴ در همدان برگزار شد. گزارشگر، ضمن بررسی

نمونه هنرها و افرادی را که موفق به عینیت بخشیدن این هنر بر روی پرده نقره‌ای شده‌اند، معرفی می‌کند.

□ هفته نامه‌ها

۵۹. زن روز شماره ۱۵۱۹، شنبه ۲۱ مرداد ۱۳۷۲.

«اگر فرزندی کتابخوان می‌خواهید...»

مقاله

نویسنده: مرگان غفاری مرند

عملکرد جشنواره‌ها از آغاز تا امروز، به رشد و استحکام آن اشاره کرده و حضور داوران خریسال جشنواره را امتیازی در مورد تاثیر کوئیک و شرکت دادن خواسته‌های کودکان دانسته است. سپس در مورد اهمیت بازی و استفاده از قوه تخیل در کودکان هشدار داده است که مبدا با تلویزیون و سینما این قوه خلاق و مهم در ذهن کودک خشکانده شود. او توصیه کرده است به وسیله تاثیر به آموزش و اجرای عینی آن برای کودکان پرداخته شود. در پایان، نمایشهای برگزیده در بخشهای متن، کارگردانی و بازیگری معرفی شده‌اند.

۵۸. همشهری، پنجشنبه ۲ آذر ۱۳۷۲.

«دانش و هنر، بر پرده سینما»

گزارش

سینما، پدیده‌ای است که دو قطب فرضی دارد: قطب هنری و قطب رسانه‌ای. جشنواره رشد با تأکید بر این محصول سمعی و بصری سعی، دارد حد و حدود این رسانه هر چه بهتر مشخص شود و در بوته و محک صاحب نظران قرار گیرد. این کار از طریق آمارگیری از نظروای تماشاچیان و مخاطبین فیلمها و ارائه آن به پژوهشگران سینما صورت می‌گیرد. به نظر نویسنده هدف اصلی هر جشنواره، جریان سازی برای افزایش کمی تولیدات هم راستا با اهداف آن جشنواره و افزایش رشد کیفی تک تک فیلمهاست.

نویسنده درباره بخش جنبی «اصفهان از دید سینماگران» می‌نویسد: «برای تجسم و بیان زیبایی و هنر در شهر اصفهان، احتیاج به مهارت و دقت زیادی است که در عنصرساختاری هر اثر دو سوپه باید وجود داشته باشد و ضمن جزءنگری، کل آثار مدنظر باشد و با برعکس، تعبیر کثرت در وحدت را به وسیله پرده نقره‌ای عینیت بخشد.» نویسنده

نویسنده در این مقاله، برای تشویق کودکان به کتابخوانی به طرح پیشنهادهایی می‌پردازد که به نمونه‌هایی اشاره می‌شود: فرزندان به علت الگوپذیری از اشخاص مورد احترام خود بویژه پدر و مادر، با دیدن آنها در حال مطالعه کتابها و مجله‌ها، به مطالعه علاقمند می‌شوند. کودک برای مطالعه نیازمند انگیزه‌های ترویجی است که او را به سمت کتابخوانی بکشاند. برای ایجاد انگیزه، کتابهای کودکان پیش دبستانی باید با عکس و نقاشی همراه باشند و مطلب خود را به صورت تصویری عرضه کنند. در گروه سنی دوره ابتدایی، روایت تصویری و داستانی در هم می‌آمیزد، اما بیشترین وظیفه انتقال پیام با تصویر است، چون هنوز حیطه کلامی و خواندن در کودک رشد نکرده است. در سالهای پایانی دوره ابتدایی، بیان کلامی بر تصویری ارجحیت پیدا می‌کند تا کمکم به سن بزرگسالی برسد که وجود تصویر در کتاب، اهمیت خاصی ندارد.

۶۰. سروش، سال هفدهم، شماره ۷۵۷، مهر ۱۳۷۲.

«زورق ستاره‌ها، فردیجان آسمان»

گزارش

در این گزارش، از دو برنامه رادیویی گروه کودک و

«کدام برنامه‌ها دیدنی‌ترین (از نگاه کودکان و نوجوانان)»

گزارش

نویسنده: نیره رضایی

این گزارش، حاوی اظهار نظر چند کودک و نوجوان درباره برنامه‌های مخصوص خویشان، انیمیشن «فوتبال‌بستها»، «بابا لنگ راز» و سریال تلویزیونی «سمندون» است. مخاطبان از «فوتبال‌بستها» به عنوان کارتون هیجان‌انگیز نام می‌برند که اگر چه کارهای بازیگران آن غیرواقعی است، ولی اغلب افراد بیننده، علاقه‌مند به یادگیری از الگوی رفتاری و بازی آنها هستند.

مخاطبان، در مورد کارتون «بابا لنگ راز» جذابیت کتاب را بیش از خود کارتون اعلام کرده‌اند. درباره سریال «سمندون»، گروهی به تخیلی بودن آن امتیاز می‌دهند که دید مثبتی از یک نبو را ارائه داده است و افرادی نیز با نید عادی‌تر به آن توجه نشان می‌دهند. در مجموع، آموزش به کودکان از طریق تحریک احساسات و تخیلات، مورد تأیید مخاطبان قرار گرفته است.

۶۳. سروش، سال هفتم، شماره ۷۶۰، مهر ۱۳۷۲.

«فانوس پرتلاطم»

نگاهی به برنامه‌های سینمایی تلویزیون - کویک در فانوس

خیال

مقاله

نویسنده: عباس چلیلی

مقدمه این مقاله به فعالیت کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در قبل و بعد از انقلاب و ارائه فیلمهای به اصطلاح کانونی اشاره دارد. در این برنامه، فیلمهای موفق ایرانی مانند: «کلاه قرمزی» و «پسرخاله»، «مدرسه موشها»، «گلناز» و فیلمهای

نوجوان شبکه استان بحث شده و اطلاعاتی کلی درباره آنها ارائه شده است.

برنامه «زورق ستاره‌ها، دربان آسمان» از تاریخ ۱۴ فروردین ماه ۱۳۷۲ روی آنتن رفته و به صورت قصه‌گویی و نمایشهای رانمایی اجرا می‌شود. نویسنده در مورد «مجله علمی» می‌نویسد: «این برنامه همه روزه از ساعت ۱۶ تا ۱۶/۳۰ از رادیو تهران (شبکه استان) پخش می‌شود و مطالب متنوع و گسترده‌ای درباره علم و تکنولوژی ارائه می‌دهد.»

۶۱. سروش، سال هفتم، شماره ۷۵۷، مهر ۱۳۷۲.

«سینما، فانتزی و ما»

نقد فیلم کاکادو: مسافری از سیاره‌های دیگر

نویسنده: رامین حمیری فاروقی (به همراه چهار یادداشت)

در این نقد، نویسنده پس از برشمردن عوامل و عناصری که باعث جذابیت فیلمها می‌شوند، شرط موفقیت یک فیلم را نه تنها حضور این عوامل و عناصر، بلکه تناسب موزون و ترکیب منسجم آنها می‌داند.

از نگاه نویسنده با اینکه سازندگان فیلم «کاکادو» سعی در انجام کاری جسورانه و ابتکاری پررینسر داشته‌اند، اما متأسفانه نسبت به ساختار کار، شخصیت پردازی و ایجاد جلوه‌های شیرین و ایجاد همدلی در مخاطب، تلاشی چندان جدی صورت نداده‌اند.

در بخش دوم، نویسنده اگر چه از نحوه ساخت سقینه فضایی و اسباب و لوازم آن در فیلم اظهار رضایت می‌کند، ولی سازندگان فیلم را در دستیابی به یک فیلم مفرح و جذاب علمی - تخیلی چندان موفق نمی‌داند.

۶۲. سروش، شماره ۷۵۸، مهر ۱۳۷۲.

موفق خارجی مثل «ای . تی» معرفی شده و بحث‌هایی کارشناسی در مورد هر کدام صورت گرفته است. به عقیده نویسنده، سهرتکاملی و قویتر شدن فیلمها در نظر گرفته نشده و بیشتر انتخابها، به شکل موضوعی بوده است.

□ ماهنامه‌ها

۶۲. تربیت، سال یازدهم، شماره اول، مهرماه ۱۳۷۴.

(کویک، کتاب، تندخوانی)

مقاله

نویسنده: پرند پورنقشبند

در این مقاله، نویسنده پس از بیان اهمیت خواندن در عصر حاضر و نحوه گسترش روزافزون مطالب خواندنی، کتاب را نقطه عطفی در کسب تجارب سریع دانسته و به تفاوت‌های خواندن موظف و خواندن آزاد اشاره می‌کند. در ادامه، تأثیر موضوعهای مختلف در بالا بردن توانایی‌های ذهنی و عاطفی کودکان و افزایش استعدادهای آنان مورد بررسی قرار گرفته و نقش افسانه‌ها، شعرها، کتابهای دانش اجتماعی، کتابهای بازی، تاریخ و جغرافیا در پرورش و رشد کودک بیان می‌شود.

سپس، نویسنده به پیشینه و علل روی آوری به روش تندخوانی، نحوه کسب مهارت در این روش، بر شمردن علل عمده کننخوانی و سپس معرفی اصول تندخوانی می‌پردازد.

۶۵. رشد تکنولوژی آموزشی، سال نهم شماره ۱۸ اردیبهشت ۱۳۷۴.

(ویژگیهای سینمای کودک)

مقاله

نویسنده: رحمانه جعفری

در این مقاله، نویسنده با دقت و ریزبینی به ویژگی سینمای کودک پرداخته است. در مقدمه، به فعالیت آغازین سینمای کودک که با کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان آغاز شده، اشاره می‌کند. سپس به تقسیم بندی فیلمهایی که درباره کودک و نوجوان تهیه شده می‌پردازد و درباره هر کدام توضیحاتی می‌دهد و تفاوت فیلم کودک با دیگر انواع فیلمها را برمی‌شمارد. آنچه فیلم کودکان را از دیگر فیلمها متمایز می‌کند، نگاه کودکانه فیلمساز و حضور حس کودکانه او در جای جای فیلم است. در ادامه، به عناصر لازم در یک فیلم خوب کودک اشاره دارد، مثل «قصه» که به سبب داشتن ماجرابی که کشش دراماتیکی ایجاد کند جذابیت می‌یابد. همچنین به دیگر اجزای فیلم مانند: ریتم، گفتگو، موسیقی متن، شعر در موسیقی، تخیل در سینمای کودک و افسانه نیز اشاراتی شده است.

۶۶. رشد تکنولوژی آموزشی، سال نهم شماره ۱۸، اردیبهشت ۱۳۷۴.

(نمایش خلاق)

مقاله

نویسنده: بنفشه حجازی

این مقاله، به معرفی نمایش خلاق و نحوه استفاده و اجرای آن به وسیله دانش آموزان می‌پردازد. ویژگیهای اجرای نمایش خلاق عبارتند از: بازگویی قصه‌ها و داستانهای گفته شده به طرق گوناگون برای یادآوری کودکان، تعلیمات و تذکرات در مورد داستان با بیان حوادث واقعی و با نمونه‌های تربیتی، پرورش احساسات و انگیزه‌های نیک در کودکان، برانگیختن شوق و نوق کودکان نسبت به حادثه‌های معین زندگی و کار قهرمانانه شخصیتها. نکته اساسی این است که نمایش خلاق نوعی فعالیت نمایشی است که به وسیله کودکان، مورد

پرورش و رسانه‌های گروهی را در سیر زمان و پیشرفت تمدن و تکنولوژی ارزیابی می‌کند. نویسنده معتقد است، نحوه بهره‌گیری رسانه‌ها برای آموزش و پرورش کودکان، با تغییراتی در نحوه تدریس معلمها و تبدیل روش سنتی تعلیم و آموزش به روش جدید، همراه بوده و این در حالی است که امروزه، مفاهیم و سبیل اطلاعات رسانه‌ها به سوی مخاطبان کودک و نوجوان سرازیر است. این تغییرات باید طبق انتخابی اصولی و معین صورت پذیرد تا بی‌تفاوتی و حتی دور شدن آموزش و پرورش رسمی از این رسانه‌ها، تغییر جهت داده و بتواند با آموزشهای غیررسمی دانه شده از سوی رسانه‌ها به شکلی صحیح همگام شود و از این طریق هماهنگی این دو ارگان به کیفیت و کمیت بهتر آموزش بینجامد.

۶۹. رشد تکنولوژی آموزشی، سال یازدهم شماره ۲، آبان ۱۳۷۲.

«نقش بازی در رشد روانی - حرکتی کودکان (قسمت اول)»

مقاله

نویسنده: احمد شریفیان

اهمیت بازی در رشد کودک انکارناپذیر است. در جریان بازی، کودک به تفکر می‌پردازد و برنامه‌ریزی می‌کند، چیزهای تازه‌ای پدید می‌آورد و همان قدر که از قوای بدنی خود استفاده می‌کند، قوای فکری خود را نیز به کار می‌اندازد.

نویسنده در ادامه مقاله پس از اشاره به کارکردهای بازی، اضافه می‌کند: «بازی، تأثیر چشمگیری بر رشد اجتماعی کودکان دارد و یکی از مهمترین عواملی است که در تربیت اخلاقی کودک نقش مهمی ایفا می‌کند.»

بحث قرار می‌گیرد و به وسیله خود آنها طراحی و ارزشیابی می‌شود.

در پایان، نویسنده به شرح ۱۲ مرحله اجرای نمایش خلاق می‌پردازد.

۶۷. رشد تکنولوژی آموزشی، سال یازدهم شماره ۱، مهر ۱۳۷۲.

«عوامل مؤثر در پرورش و آموزش خلاقیت»

مقاله

نویسنده: سیدمنصور عرشى

این مقاله، درباره امکان آموزش خلاقیت به کودکان، تهیه شده و توصیه می‌کند که باید به کودکان و نوجوانان امکان تفکر داد و تا حد امکان آنان را از فعالتهای قالبی و از پیش تعیین شده برحذر داشت.

نویسنده، درباره علل کم توجهی به موضوع خلاقیت، این فرضیه‌ها را بیان می‌دارد: وجود عقاید مبتنی بر ارثی بودن این پدیده و بی اثر بودن نقش آموزش و پرورش، کمسی افرادی که دارای قدرت خلاقه هستند، توجه محققان به پدیده‌هایی که اکثریت جامعه را در برمی‌گیرد و...

در پایان مقاله، عناوین مباحثی مانند: نقش اطلاعات بر خلاقیت، انگیزش و خلاقیت، خلاقیت و میزان خودپندیری، تخیل و خلاقیت و عوامل خانوادگی، ارائه شده است.

۶۸. رشد تکنولوژی آموزشی، سال یازدهم، شماره ۲، آبان ۱۳۷۲.

«آموزش و پرورش و رسانه‌های گروهی»

مقاله

این مقاله، سنت و رابطه هماهنگی بین آموزش و

۷۰. رشد تکنولوژی آموزشی، سال یازدهم شماره ۲، آبان ۱۳۷۲

«از روزنامه دیواری تا روزنامه نگاری»

معرفی کتاب «از روزنامه دیواری تا روزنامه نگاری»
نوشته محمدرحیمی نویسنده: ناهید یغما

نویسنده در مورد اهمیت روزنامه‌نگاری دیواری در دوره‌های آموزش ابتدایی و بویژه راهنمایی و دبیرستان، سخن گفته و با معرفی شناسنامه کتاب، به درک نویسنده از این معضل اشاره می‌کند. او نتیجه می‌گیرد که آموزش این روشها، کمک شایانی به تعلیم و تربیت نیروی کار آمد جامعه و قلم به‌ستان قوی در امر روزنامه نگاری خواهد بود. در پایان مقاله، عناوین بخشهای مختلف این کتاب، معرفی می‌شوند.

۷۱. سیحما، تئاتر، سال دوم شماره ۶ شهریور ۱۳۷۲.
«یادداشتی بر فیلم افسانه دو خواهر»

نقد

نویسنده: مسعود ناصری دریایی

افسانه دو خواهر، اقتباسی از افسانه‌ای کهن به نام «برادر آهو، خواهر ماه» (با برادر و خواهر) است که با درونمایه‌ای عاشقانه، سعی در انتقال مفاهیمی اجتماعی - اخلاقی برای کودکان ایرانی دارد؛ مفاهیمی همچون: گذشت، فداکاری، عشق و ایثار. ساختار فیلم آمیزه‌ای از خیال و واقعیت است. نویسنده می‌پرسد: آیا این فیلم نوعی افسانه است یا خیر؟ و از ساختار و مناسبات حاکم بر افسانه‌ها تبعیت می‌کند یا خیر؟ سپس با توجه به قصه افسانه نتیجه می‌گیرد که چون پایان خوشی در افسانه‌ها وجود دارد که باعث سامان بخشی روانی - عاطفی مخاطبان می‌شود و در این افسانه، به دلیل قربانی شدن یکی از شخصیتها (یکی از دو خواهر)

این ویژگی وجود ندارد، پس افسانه نیست. از لحاظ واقع گرایی نیز رسیدن سمند و ماهرخک به یکدیگر در واقعیت، موجب آشفتگی ذهنی و اضطراب در کودک می‌شود.

۷۲. سیحما، تئاتر، سال دوم، شماره ۶ شهریور ۱۳۷۲.
«برنامه‌های کودک و نوجوان تلویزیون در یک نگاه»

نقد

نویسنده: امین دهلوی

نویسنده، به توجه کودکان به برنامه‌های مخصوص خوبشان اشاره دارد و علت آن را همزاد پنداری کودک با شخصیت‌های برنامه‌ها می‌داند. از دید نویسنده، پندآموزی برنامه‌های آموزشی و تأثیر قوی‌تر آنها نسبت به هشدارهای پدر و مادر، در توجه کودکان به برنامه «آقای امینی» و «بابا بوقی» اثبات شده است.

۷۳. فیلم، سال سیزدهم، مهر ۱۳۷۲.

«یادداشت‌هایی از ساختن مستندی درباره کودکان گوشه‌ای از سرزمین ایران»

نویسنده: بهرام عظیم پور

برنامه «کودکان سرزمین ایران» در گروه کودک و نوجوان شبکه دوم سیما در حال تولید است. نویسنده این یادداشت، به معرفی عناوین بخش‌هایی از آن می‌پردازد، مانند: گالش منزل، بچه‌های باران، بچه‌ها در هور و غیره که هر کدام زندگی کودکان ایرانی را در بخشی از کشور پهناورمان به تصویر می‌کشند. در ادامه، نمونه یادداشت‌هایی از دست‌اندرکاران این مجموعه، درباره «روستای گمس» یا «گرم بست» ارائه شده است.

۷۲. فیلم، سال سیزدهم، مهر ۱۳۷۲.

«هنر دیدن»

از چشم سینما؛ نگاهی به «شازده کوچولو»

نویسنده: ابرج کریمی

نویسنده در این مقاله، به بررسی و تمجید از داستان نمادین آنتوان دو سنت اگزوپری پرداخته و به شباهت‌های دید نویسنده و کوکب و انتقال حس و فکر به وسیله تصاویر متن، اشاره می‌کند. وی در شرح این مطالب می‌افزاید: «شازده کوچولو قصه کویکانه‌ای است که برای بزرگسالان نوشته شده است و مصور بودن این کتاب آن را به کتاب‌های مخصوص کودکان که عموماً مصور هستند، شبیه نمی‌سازد. «شازده کوچولو» یک کتاب مصور غیرعادی است چون «تصویر» نقش اصلی را در آن بازی می‌کند و صرفاً برای رنگ آمیزی داستان به کار نرفته است. تصویر در این قصه، یکی از مضمون‌های اصلی است و به همین دلیل، کتاب «شازده کوچولو» روایتی از هنر دیدن جهان است. نویسنده بر همین اساس، اثر را قابل تحسین می‌داند و می‌گوید: نگرش تماشاگر دوستدار هنر سینما، بی‌شباهت به این نگرش نیست، چرا که در فراسوی آنچه که بر پرده سینما می‌بیند، جستجوگر تصویرهای اصلی‌تر و رازگشاست.

۷۵. فیلم، سال سیزدهم، مهر ۱۳۷۲.

«تلفیق دو دنیا (ساتیاجیت رای و کودکان)»

مقاله

نویسنده: جواد طویسی

«ساتیاجیت رای» سینماگر هندی، در خانواده‌ای با نوق و استعداد هنری به دنیا آمد. پدر بزرگ «رای» قصه‌نویس و ترانه‌سرای کودکان بود و پدرش سراینده اشعار کودکان بود.

نویسنده مقاله، پس از معرفی این هنرمند، به بررسی فیلم‌های او، مانند فیلم «پاتو پانچالی» که در مجموعه سه‌گانه آپو قرار دارد، می‌پردازد. نویسنده در مورد آثار رای می‌نویسد: در کنار تولید انبوهی از فیلم‌های واقعیت‌گریز و رؤیا پرداز در سینمای هند، این هنرمند تصویری ناب از زندگی، مرگ، امید و یأس ارائه می‌دهد. رای تحول یک انسان را در مراحل مختلف زندگی اشیا به نمایش می‌گذارد. نویسنده در ادامه مقاله، فیلم‌های دیگر این هنرمند را نقد و بررسی می‌کند.

۷۶. فیلم، سال سیزدهم، مهر ۱۳۷۲.

«مردی که سایه خود بود»

یادداشت: یک روز با ابراهیم فروزش

نویسنده: احمد طالبی نژاد

این نوشته، به معرفی آثار و زندگی هنری «ابراهیم فروزش» و همچنین مسئولیت‌هایی که بر عهده داشته است، اختصاص دارد. «فروزش» را یکی از بانهای بخش فیلم کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و پیشگام سینمای کودک و نوجوان می‌شناسند. او با مدیریت و نوشتن فیلمنامه چند فیلم انیمیشن، پایه‌گذار راه‌اندازی و تقویت شاخه‌ای از سینمای کودک و نوجوان شد که امروزه «فیلم برای کودکان» نامیده می‌شود. در بررسی آثار فروزش این مطالب به چشم می‌خورد: فیلم‌های «ارک جم» و «نخل» آثار مستندی هستند که موضوعشان ربطی به بچه‌ها ندارد. فیلم «سپاه پرند» ساختاری انیمیشن و فانتزی دارد و روشنفکر ما بانه است. «زال و سیمرغ» «من آنم که...» به وسیله ریشه‌های فرهنگی سعی در برقراری ارتباط با بچه‌ها دارند. «کلید» و «خمره» فیلم‌هایی با جذابیتی بالا هستند که احساس می‌شود جذابیت آنها به طرح اولیه یا داستان فیلمنامه آنها مربوط باشد. در پایان،

کارنامه کاری این هنرمند ارائه شده است.

بدترین وضعیت محیط کانون خانوادگی (با سه کودک) شکل می‌گیرد و مفاهیم و مضامین ارزنده‌ای را به نمایش می‌گذارد.

آنگاه نویسنده، به نقاط ضعف اثر اشاره کرده و می‌نویسد: صحنه‌های شدیداً مصنوعی، مانند مقابله مسلحانه «پونس» نوجوان با عراقیها، داستان ساده فیلم را از روانی و یکدستی خارج می‌کند.

۷۷. فیلم، سال سیزدهم، مهر ۱۳۷۲.

«شاعر عروسکها»

به مناسبت بزرگداشت پرزی ترنکا

نویسنده: ولادیمیر آپلا

مترجم: حمیدرضا منتظری

۷۹. ویدئو، سال اول شماره دوم، مهر ۱۳۷۲.

«ظهور و سقوط امپراتوری»

(زندگ خطر برای سینمای کودک و نوجوان)

مقاله

نویسنده: وحید نیکخواه آزاد

نویسنده در آغاز مقاله، به شکوفایی سینمای کودک و نوجوان ایران اشاره می‌کند و فیلمهای موفق را برمی‌شمارد. در مورد فیلمهایی که «در بارهٔ کودکان» بوده و موفقیتهایی در جشنواره‌های خارجی داشتند، می‌نویسد: «این فیلمها در داخل کشور نتوانسته‌اند با تماشاجی ارتباط زیادی برقرار کنند. دلیل این امر، حفظ ساختار پیشین الگوی تهیه فیلم (فیلمهای کانونی) و عدم برک صحیح شرایط بعد از انقلاب است. وی علت این موضوع را ناشی از بی توجهی به تماشاگر می‌داند.

سپس در ادامه مقاله، سیر تکاملی سینمای کودک و نوجوان بنیاد فارابی را که در اوایل انقلاب پا گرفته بود بیان می‌کند و معتقد است که: «این بخش از بنیاد فارابی نتوانست همپای سینمای کودک رشد کند. حلقهٔ برنامه‌ریزی آن جدا شد و از عرصهٔ تولید فیلمهای پر مخاطب، کنار رفت.»

در پایان، نویسنده با اصرار از دست‌اندرکاران و مسئولان بخش هنری صدا و سیما می‌خواهد که: «اگر به داد سینمای ایران نرسید و بنر سالمی در زمین حاصلخیز آن نکارید، در آینده درخت و ثمری

«پرزی ترنکا» هنرمند عروسک گردان، نقاش و انیماتور مشهور چک واسلواکی طی یک سال، چهار فیلم بی‌تر پی ساخت و تأثیر قابل توجهی بر روند تکاملی سینمای عروسکی گذاشت. این آثار از سادگی و فریبندگی خاصی برخوردارند و با برک هنرمندانهٔ «ترنکا» از نقاشی بی‌قید و بند، روشی جدید در روایت فیلم ارائه کرده‌اند. این فیلمها باعث شدند که بخش سینمای عروسکی از انحصار شرکت والت دیزنی خارج شود.

نویسنده، به بررسی آثار «ترنکا» از جمله «سال چک» و بررسی کیفی آن می‌پردازد و در پایان، کارنامه آثار و زندگی‌نامهٔ «ترنکا» را ارائه می‌دهد.

۷۸. ویدئو، سال اول شماره دوم، مهر ۱۳۷۲.

«کودکانی در دنیای بزرگترها (بازی بزرگان)»

نقد فیلم «بازی بزرگان» ساخته کامبوزیا پرتوی

نویسنده: حمیدرضا غیثی

نویسنده در آغاز نقد خود، شناسنامه‌ای از فیلم و خلاصه‌ای از داستان آن ارائه می‌دهد. سپس به بررسی فیلم می‌پردازد و می‌نویسد: فیلم «بازی بزرگان»، فیلم موفق و پرمحتوا و انسان دوستانه‌ای است، چرا که روابط نیک بشری، محبت، عاطفه و نوع دوستی را در قالبی نو و تازه به تصویر کشیده است. نوعی زندگی را به نمایش می‌گذارد که در

گزارش

این گزارش، به معرفی بخشها و برنامه‌های گوناگون یازدهمین جشنواره بین‌المللی کودکان و نوجوانان اصفهان، اختصاص دارد. بخشهایی از مطالب عبارتند از: در بخش «مسابقه بین‌المللی» سینمای ایران در گروه سنی کودک و نوجوان (۵ تا ۱۵ ساله) شرکت کرده است. برای بخش «مسابقه سینمای ایران»، ۶۷ اثر ویدئویی و ۷۱ فیلم ایرانی کوتاه، نیمه بلند و بلند، متقاضی شرکت در جشنواره‌اند.

بخش «تمرینهای یک عمر» مختص معرفی بهترین آثار دوره فیلمسازی پانزده فیلمساز از سینمای ایران (به انتخاب خود آنها) است. در بخش «یک روز با ابراهیم فروزش» ۱۱ فیلم کوتاه و بلند این هنرمند به نمایش درمی‌آید. همچنین با مروری بر آثار: جان هالاس، ساتیا جیت رای و پرژی ترنکا، از این هنرمندان تحلیل می‌شود.

□ فصلنامه‌ها

۸۲. پژوهش و سنجش، شماره ۶، ۱۳۷۲.

«رابطه کودکان و تلویزیون، مقوله‌ای همیشه قابل بررسی»

مقاله

نویسنده: معصومه عصام

نویسنده در مقدمه‌ای کوتاه، به تحقیقاتی اشاره می‌کند که از بدو پیدایی و گسترش تلویزیون، در زمینه برنامه‌های کودکان و نوجوانان و وسایل ارتباط جمعی صورت گرفته است. وی پرسشهایی را مطرح

نخواهد داشت. نویسنده، ارتباط آموزش و پرورش و هماهنگی و استفاده این ارگان از رسانه مورد بحث را یکی از راجلهای مشکلات سینما کودک و نوجوان دانسته و آن را کمک به پویایی و رشد سینمای کودک و نوجوان می‌داند.

۸۰. ویدئو، سال اول شماره دوم، مهر ۱۳۷۲.

«کودک خیال زندگی»

یادداشت

نویسنده: اکبر نبوی

نویسنده، پس از بیان خاطرات و تخیلات کودکی خویش، اشاره می‌کند که فیلمهایی که برای کودکان و نوجوانان ساخته می‌شود اگر از تخیل و شور و حال کودکی، شیطنت و غیره بی‌بهره باشند، کودکانه نیستند. کارگردانی می‌تواند برای کودکان فیلم بسازد که در سنین بزرگی هم بتواند کودکانه بیندیشد و کودکانه خیالپردازی کند.

علت ساختن بیشتر فیلمهایی «در باره کودکان» آگاهی نداشتن از دنیای خیال انگیز کودکانه است. وقتی خیالپردازی کودکانه و شیطنتهای شیرین کودکی را در متن فیلمی نبایم، می‌فهمیم که سازنده اثر هیچ ارتباطی با دنیای کودکی ندارد.

نویسنده با پذیرش وضعیت اسفناک فعلی سینمای کودک و نوجوان و تأیید مقاله «ظهور و سقوط امپراتوری» از آقای وحید نیکخواه آزاد، نظر می‌دهد که در گزینش فیلمها و کارتونهای خارجی، باید نگران «پیامهای تصویری غیرایجابی» این آثار باشیم و آنها را از صافی فرهنگ ملی گذرانده و سپس برای فرزندانمان به نمایش بگذاریم.

۸۱. ویدئو، سال اول شماره دوم، مهر ۱۳۷۲.

«یازدهمین جشنواره، افقهای رو به رو»

کرده و بنا به استدلال تحقیقات، به آنها پاسخ می‌دهد. نمونه اطلاعات داده شده عبارتند از: عدم ارتقای سلیقه کودکان ناشی از تعداد اندک افرادی است که برنامه‌های تلویزیون را جدی نمی‌گیرند؛ تلویزیون عمدتاً برای بینندگان کم سن و سالتر و کمتر باهوش مفید است؛ تأثیر تلویزیون بر موفقیت کودک در مدرسه، نه مثبت است و نه منفی؛ آنچه کودکان را به سوی تلویزیون و برنامه‌هایش می‌کشاند احتیاج به تخیل و در پناه آن، به دست آوردن تجاربی از واقعیت است.

را مصنوعی می‌کند و نه بازیگر را به آدا و اصول برآوردن او می‌دارد، او زندگی را «کناره» می‌کند.» از نظر نویسنده مقاله، آثار کپارستمی بویژه در فیلم «خانه دوست کجاست» مشابه شیوه و آثار «گودار» و «نوسلین» است. در مورد فیلم «زیر درختان زیتون»، نویسنده عقیده دارد کارگردان چند هدف را دنبال می‌کند. سپس آنها را بیان کرده و در پایان می‌افزاید: «امثال کپارستمی، به فریبت و نوعیت شخصیت‌های فیلم تأکید دارند و با آنها رابطه‌ای قوی و بسیار نزدیک دارند. فراق، تسلط، بازی و هنرنمایی اهداف ارتباط کارگردان است.

۸۳. تصویر، سال سوم، شماره ۱۹، تابستان ۱۳۷۲.

«بادکنک سفید، واحه سرسبزی از سادگی و شوق»
خاطره

۸۵. رشد آموزش راهنمایی، سال سوم شماره ۷، بهار ۱۳۷۲.

از زبان فارسی هم آموختنی است»

مقاله

نویسنده: احمد سمعی

در این مطلب، خاطره شخصی نویسنده از برخوردیومصاحبه با «جعفر پناهی» کارگردان فیلم «بادکنک سفید» بازگو شده و او بیشتر به اظهار علاقه به فیلم «بادکنک سفید» و منش و رفتار پسندیده «پناهی» می‌پردازد. یکی از جملات مورد علاقه نویسنده را که نقل قولی از آقای پناهی است می‌خوانید: «مهمترین مسئله برای من این است که فیلم، تماشاگران را راضی کند و به عبارتی ساده‌تر، ناامید کننده نباشد.»

زبان و ادبیات فارسی در عصر ما، مرحله‌ای درخشان را طی می‌کند. زبان آثار منثور و منظوم در این دوره ادبی، هم پرمایه‌تر شده است و هم پاکیزه‌تر، اما با همگانی شدن آموزش در حال حاضر، کیفیت تعلیم زبان فارسی رو به تنزل نهاده و این امر طبیعی است؛ زمانی که کمیت بالا می‌رود، کیفیت پایین می‌آید.

معلم ادبیات، تنها پاسخگوی پرسش‌های مربوط به ادبیات فارسی درس خود نیست، بلکه باید پاسخگوی سؤالهای مربوط به فرهنگ و جامعه خود نیز باشد. پاسخگویی درباره زبان روزمره، اصطلاحات جدید و قدیم و دستور زبان فارسی که گاه به شکلی نادرست در کتابها و رسانه‌های گروهی استفاده می‌شود، از این جمله‌اند.

در این مقاله به وظایف یک معلم ادبیات و زبان فارسی به تفصیل اشاره شده است. نویسنده، اکثر

۸۲. تصویر، سال سوم شماره ۱۹، تابستان ۱۳۷۲.

«کپارستمی یا هنر کودکی»

مقاله بزرگداشت عباس کپارستمی

این مقاله، به معرفی آثار کپارستمی پرداخته و بر امتیاز و قدرت خلاقه او تأکید شده است. نویسنده مقاله، در مورد عناصر مختلفی که کپارستمی برای ساخت فیلم‌هایش استفاده می‌کند، می‌نویسد: «تکنیک فیلمبرداری او، نه صحنه زندگی

مطلب انشا را در حضور معلم و دانش‌آموزان به طور شفاهی بخواند. معلم و دانش‌آموزان این موضوع را می‌فهمند و او مورد تشویق قرار می‌گیرد. معلم این نکته را یادآور می‌شود که نوشتن انشا یعنی: نوشتن همان چیزی که می‌خواهید بگویید. داده شده است.

۸۸. رشد آموزش راهنمایی، سال سوم شماره ۷، بهار

۱۳۷۴

«همگامی هنر و ادبیات در آموزش»

مقاله

نویسنده: مصطفی کشفی

به نظر نویسنده، کتاب «هنر دوره راهنمایی تحصیلی» با معرفی برخی از قطعات نگارگری، به کاری شایسته دست بازیده و پیشنهاد می‌کند که در کتابهای کودک و نوجوان، شعر و قصه و نقش و نگار به طور همزمان و هماهنگ به مخاطبان عرضه شود تا دانش‌آموز با کسب تجربه بیشتر و به دست آوردن مهارت‌های لازم، با هنر و فن نگارش، خوشنویسی، تصویرگری و صفحه‌آرایی، به صورت سنتی و علمی آشنا شود. در ادامه، نویسنده نمونه‌هایی از شعر را با خط خوش و حاشیه نگاری ارائه داده است.

۸۹. فصلنامه تعلیم و تربیت، سال نهم، شماره ۲، تابستان

۱۳۷۳

«بررسی تأثیر تلویزیون بر مهارت‌های تحصیلی کودکان و نوجوان»

مقاله

نویسنده: دکتر مهربان شهر آرای
در این مقاله، تأثیر تلویزیون بر عملکرد تحصیلی کودکان و نوجوانان مورد بحث قرار گرفته است. در قسمت اول مقاله با استناد به پژوهش‌های

۸۶. رشد آموزش راهنمایی، سال سوم شماره ۷،

بهار ۱۳۷۲

«هفت پیشنهاد جلال آل احمد درباره انشا»

یادداشت

در این نوشته، پیشنهادهایی در زمینه درس انشا، ارائه شده است. این پیشنهادها عبارتند از:
- در تدریس انشا از به کار بردن هرگونه کتابی که به قصد آموزش انشا و نامه‌نگاری تهیه شده، باید خودداری کرد.
- معلمانی را باید برای درس انشا انتخاب کرد که صاحب ذوق و سلیقه و هنرشناس باشند.
- نوشتن نثر مصنوعی را باید در کلاس ملغی کرد.
- معلم باید از وقایع روز با خبر باشد وگرنه وقایع روزنامه و رادیو تلویزیون، با زبان بی‌اصالتشان بر کلاس مسلط می‌شود.
- کلاس انشا نباید از نثر اداری و روزنامه‌ها تقلید کند.

۸۷. رشد آموزش راهنمایی، سال سوم شماره ۷، بهار

۱۳۷۲

«قصه انشای من»

خاطره

نویسنده: محمد محمدی

این مطلب، خاطره دانش‌آموزی است که بر اثر تساهل در نوشتن انشای خود، مجبور می‌شود که

انجام شده، نظرهای دانش‌آموزان، والدین و مربیان در مورد تأثیر تلویزیون بر عملکرد تحصیلی، مورد بررسی قرار گرفته است. در پایان، با توجه به محدودیت‌های پژوهشهای موجود و همچنین شرایط خاص جامعه ایران، پیشنهادهایی برای پژوهشهای آینده ارائه شده است.

نویسنده مقاله معتقد است که با انجام پژوهشهای پیشنهاد شده که ابعاد عمده آنها در این مقاله مطرح می‌شود، نه تنها می‌توان به «تأثیر تلویزیون بر عملکرد تحصیلی کودکان و نوجوانان ایرانی» پی برد، بلکه شاید بتوان به این سؤال مهم پاسخ داد که: چه کنیم تا تلویزیون بر عملکرد تحصیلی و کلاً رشد و تحول فراگیر کودکان و نوجوانان ایرانی اثری سازنده و مفید داشته باشد.

فهرست مقاله‌هایی که هنگام تنظیم مقاله‌شناسی موفق به تهیه آنها نشدیم:

من ایمان دارم نوجوانان ما می‌توانند فیلمهای خوبی بسازند
مصاحبه با فرشته طائرپور تهیه کننده فیلمهای کودکان و نوجوانان و داور بین‌المللی جشنواره فیلمهای کودکان و نوجوانان فرانکفورت

۴. اخبار، ۷۲/۸/۳

جایگاه نوجوانان و جوانان در عصر هجوم فرهنگهای بیگانه

مقاله

عزت‌الله رضایی

۵. اخبار، ۷۲/۸/۳

نیاز به پیراستن‌هایی اندک برای رسیدن به رمز جذابیت

عزیزالله حاجی مشهدی

نقد فیلم نشت ارغوانی ساخته ناصر مقنس

۶. اخبار، ۷۲/۸/۱۵

ارمغان خمره امضا روی کوزه کوچک کلی گفتگو با بهزاد خداویسی بازیگر فیلم خمره

۷. رسالت، شماره ۲۸۲۳

واقع‌گرایی نرسینمای کودک

مقاله

مسعود بخشی

۸. سلام، ۷۲/۷/۲۳

یادداشت‌هایی از یازدهمین جشنواره بین‌المللی فیلمهای کودکان و نوجوانان اصفهان

۹. کیهان، شماره ۱۵۲۷۰

در انتظار جشنواره کودک

محمدهادی کریمی

گزارش یازدهمین جشنواره فیلم کودکان و نوجوانان اصفهان

و نوجوانان اصفهان

۱. آفتابگردان، شماره ۳۶۰

قبل از اینکه فیلمساز شوم مغازه تابلو نویسی داشتیم

نگار خلیج

مصاحبه با ابوالفضل جلیلی

۲. آفتابگردان، شماره ۴۱۰

نقش بگری را به ره انداخته‌ام

نسرین مهاجرانی

مقاله به بهانه بیست و نهمین سالگرد وفات

«جبار باغچه‌بان» پدر دانشوایان ایران

۳. آفتابگردان، شماره ۲۲۱